

la vida espiritual,

1960

XXVII

duhovno
življenje

Lepa skupina narodnih noš je spremljala Marijo Pomagaj z Brezij in
lujansko Virgencito v veličastni procesiji ob priliki letošnjega romanja v Luján
(Foto Marijan šušteršič)

K naši naslovni strani: „Usveti in posveti, Gospod, te roke po tem maziljenju in našem blagoslovu. Da, kar koli bodo blagoslovile, naj bo blagoslovljeno in kar kolj bodo posvetile, naj bo usvečeno in posvečeno v imenu Gospoda našega Jezusa Kristusa.“ S temi besedami se posvečajo roké vseh srednikov med Bogom in ljudmi ob podelitvi mašniškega posvečenja. Roke naših duhovnikov, ki nam gradijo pot, mostove do Boga. Ali jim pomagamo pri njihovem odgovornem poklicu? Molimo vsaj ta mesec, da bi nam Bog podelil čim več svetih in požrtvovalnih poklicnih apostolov!

VAM PRINAŠA:

	<i>Ali veste, kaj je duhovnik?</i>	386
	<i>Zgodovina in pomen svetovnih evh. kongresov</i>	388
Slovenski	<i>Če hočeš postati duhovnik</i>	392
verski	<i>17-letna Brigita</i>	394
mesečnik	<i>Cerkev je Kristus</i>	397
	<i>Škofu Antonu Vovku ob 60-letnici</i>	402
Izdaja	<i>Za dobro voljo</i>	404
konzorcij	<i>Testament kardinala Stepinca</i>	405
(Anton	<i>Čas je zlato</i>	408
Orehar)	<i>Življenjska odločitev</i>	411
	<i>2 vprašanji in 11 odgovorov</i>	414
Urejujejo	<i>Mladina pismo zate!</i>	416
	<i>Po svetu</i>	421
Rant	<i>Naš odnos do duhovnika</i>	423
Jože	<i>Sveti izdajalci</i>	428
dr. Rozman	<i>Taborišče v Spittalu in njegove spremembe</i>	432
Branko	<i>Visoka napetost</i>	434
	<i>Kako je z našo sv. mašo?</i>	437
dr. Starc	<i>Kaj je novega v Argentini?</i>	439
Alozij	<i>Mati in poročeni otroci</i>	442
Šušteršič	<i>Okrogla hiša</i>	444
Marijan		

Ne mislim napisati o tem učene in dolge razprave. Predolga bi bila za našo revijo in morda težko umljiva. Tudi ne bom polemiziral z onimi, ki v duhovništvu ne vidijo nič božjega. Takim je duhovnik kot duhovnik nesmisel, v zasmeh, nezaželjena oseba.

Rad bi s preprostimi besedami, kot je vse lepo preprosto, nakazal, kaj je duhovnik vernim ljudem. Tistim ljudem, ki rečejo duhovniku na Slovenskem „gospod“, v španskem svetu „padre“, angleško govoreči svet pa „father“.

MOST MED NEBOM IN ZEMLJO

Zdaj se mi, da na vprašanje: Kaj je duhovnik?, najboljšo in najkrajšo odgovorim, če rečem, da je duhovnik srednik med nebom in zemljo, posredovalec med Bogom in ljudmi. Njegova glavna naloga je, da ljudi vodi skozi to kratko življenje tako, da pride on in njemu zaupane duše v nebesa, v večno domovino, kjer je Bog, večna in popolna sreča.

Če nam je to jasno, takoj razumemo, da je duhovnik tisti, ki je z ljudmi: vsake starosti, vseh poklicev in stanov najtesneje povezan.

Res je, da so vsi poklici v službi ljudi. A človek je z njimi v zvezi samo takrat, kadar je potrebno. K zdravniku grem le, če sem bolan; k trgovcu, če želim kaj kupiti. Z duhovnikom pa mora biti vsak katoličan v večji ali manjši zvezi, če se hoče zveličati.

SPREMLJEVALEC SKOZI ŽIVLJENJE

Prvi — nekako uradni — stik dobi duhovnik s človekom, navadno detetom, pri sv. krstu. Tam novokrščena v božjem imenu sprejme v občestvo svetih,

ALI VESTE, KAJ JE DUHOVNIK?

v sveto Cerkev. Po nekaj letih, ko se otrok dobro zaveda, je duhovnik zopet tisti, ki mu govori o Bogu, o Kristusu, o Mariji, o poti, ki pelje v nebesa ter o molitvi in svetih zakramentih. Za otroka, starše, in tudi za duhovnika, kateteta, je lep dan, ko otrok, pred nekaj leti sprejet v sv. Cerkev, prvič pristopi k obhajilni mizi, ko mu prvič podeli Jezusa.

A s tem, nebesa razveseljujočim dejanjem, se zveza med duhovnikom in prvoobhajancem ne pretrga. S tem se šele utrdi. Duhovnik ga znova poučuje v verskih resnicah. Čim starejši je, čim bolj je zastrupljeno okolje, tem globlje mu mora v srce vcepiti vero in ljubezen do nje.

In potem, ko konča šolo, ko fant in dekle gresta v svet dela ali pa v srednjo šolo, je duhovnik njun drugi angel varuh. Reševati jima mora zamotana življenjska vprašanja, pojasnjevati dvome, vlivati zaupanje ter pomagati graditi lepo krščansko osebnost. Še nekaj časa in ponovno je duhovnik tisti, ki v imenu Cerkev, Kristusove neveste, potrди njuno zakonsko zvezo, v kateri se rode novi člani božjega kraljestva.

DUHOVNI OČE

Skozi vse življenje pa kot dober oče daje pri obhajilni mizi svojim otrokom božjega kruha. Če v svoji slabosti opešajo ali se celo nadnaravno mrtvi zrušijo na tla, jih v spovednici dviga in jim z zakramentalno odvezo vrača

nadnaravno življenje. Vse, kar rabijo za zemeljsko življenje, jim blagoslavlja, bodisi v cerkvi bodisi na domu. V družinskih obiskih in srečanjih ter pri organizacijah jih spoznava in vabi v cerkev, tam jih pa v pridigi in krščanskem nauku vzgaja in uči, včasih pa tudi svari in kara, kot mu pač narekuje ljubeče srce. Celó takrat, kadar ga nikjer ne vidimo, ali se nam zdi, da gre lagodno na sprehod, je z ljubeznijo pri svojih otrocih: v tihi zasebni molitvi, v premišljevanju, kaj jim bo govoril ali o čem jim bo napisal, zlasti pa v službeni molitvi brevirju se kakor pooblaščen odvetnik pravda z Bogom za svoje zadolženo ljudstvo.

Njegovo največje veselje pa je, ko zbere verno družino okoli oltarja k sv. maši. To se godi nedeljo za nedeljo, praznik za praznikom in še mnoge druge dneve. Takrat poklanja darove svojih otrok Bogu Očetu in mu vse razkaže; tega pohvali, onega zatoži, za vse: bogate in revne, stare in mlade, učene in preproste, grešnike in Bogu drage duše pa po Kristusu Jezusu prosi. Kristus darove iz njegovih rok sprejme in v spremenjenih darovih po njegovih rokah prihaja v njihove duše. Tako postajajo po njem vedno bolj Kristusovi, vedno bolj žive mladike, močni udje in trdni kamni svete Cerkev.

Kadar pa se verni odpravljajo na daljno pot na drugi svet, takrat, ko jih vsi zapuste in sami zapuščajo svet, jim zopet duhovnik hiti s sveto popotnico

Blagoslov vsemogočnega Boga Očeta in Sina in Svetega Duha

naprotj in jih s svetim oljem mazili kot borce za zadnji boj.

Po smrti pa zanje moli, daruje sveto daritev, da bi čim preje dospeli v nebesa, za kar smo ustvarjeni.

+

To je duhovnik v luči vere, v mišljenju vernih ljudi.

Blagor mu, kdor ga v tej luči gleda, spoštuje, zanj moli!

Sto in tisočkrat nesrečen pa oni, ki je za to luč oslepel. Težko mu je v življenju, še težje mu bo ob smrti, a nepopisno bridko v večnosti. A. S.

Zgodovina in pomen

svetovnih evharističnih kongresov

V dnevih od 31. julija do 7. avgusta tega leta se bo vršil v Monakovem, glavnem mestu katoliške Bavarske, 37. mednarodni evharistični kongres. Velike priprave se vršijo zanj in z ozirom na splošno znano organizatorno sposobnost Nemcev se lahko pričakuje, da bo to slavje v čast svetemu Rešnjemu Telesu nekaj veličastnega in mogočnega.

Od vseh strani sveta se bodo tiste dni zgrinjali romarji v lepo bavarsko prestolico, da bo to res, po nemškem nazivu, svetovni evharistični kongres. Kongresni program ima za geslo Jezusovo besedo: „Za življenje sveta“ (Jan 6. 51). V luč tega gesla bodo na slavnostnih in stanovskih zborovanjih obravnavali pomen svetega Rešnjega Telesa za duhovno življenje narodov in držav, Cerkve in vsega po Kristusu odrešenega človeštva. V slovesnih mašah in procesijah pa bo verni bavarski narod združen z brati in sestrami iz vsega sveta, izkazal božjemu Odrešeniku, pričujočemu v presvetem oltarnem Zakramentu, na najslovesnejši način vso čast in hvalo, zahvalo in ljubezen, ki smo mu jih ljudje na zemlji za ta najdražji dar dolžni.

Kongresni dnevi bodo predstavljali v okviru drugih mednarodnih konferenc in prireditvev, ki so se ali se bodo v tem letu 1960 vršile, nekaj svojskega, izrednega, dvigajočega, odrešujočega. Iz njih bo zavel preko sveta dih božjega

37. mednarodni evharistični kongres, ki bo od 31. julija do 7. avgusta, ima sijajno pripravo. Berite in boste videli!

Duha, ki je Duh resnice in ljubezni. Božji blagoslov bo iz njih lil na Nemčijo, na Evropo, na Cerkev, na ves svet, zakaj nebesa se nikoli ne zapro pred češčenjem in molitvijo množic, kaj šele tako številnih ter v isti veri, upanju in ljubezni združenih. Katoličani lahko z vsem vernim prepričanjem trdimo, da bo ta svetovni evharistični kongres v Monakovem eden največjih in najpomembnejših dogodkov leta 1960.

Kratka zgodovina evharističnega češčenja in življenja

Sveto Rešnje Telo je nadaljevanje Jezusovega življenja na svetu, najsvetejši med sedmerimi zakramenti, ki jih je Jezus ustanovil, vir vseh milosti in nadnaravnih moči, vez ljubezni in ednosti med udi svete Cerkve. Ako gledamo sveto Cerkev, po besedi sv. Pavla, kot mistično Kristusovo telo, lahko rečemo, da je sveto Rešnje Telo srce tega skrivnostnega organizma, polno nadnaravne življenjske sile. Po vsem tem bi moralo biti češčenje in prejetje svetega Rešnjega Telesa vedno med prvimi dolžnostmi krščanskega občestva.

Prvi kristjani

Ako se ozremo v zgodovino Cerkve in njenega življenja, vidimo, da so apostoli in prvi kristjani, ki so Jezusa

poznali in z njim hodili, njegove besede o svetem Rešnjem Telesu in njegovem pomenu za duhovno življenje vzeli preprosto, v dobesednem smislu. Sveta maša in sveto obhajilo sta jim bila od vseh početkov nekaj domačega, naravnega, za vsakdanje življenje potrebna. Besede Gospodove molitve: Daj nam danes naš vsakdanji kruh! so umevali ne le v materialnem, ampak tudi v duhovnem oziru. Sveti Luka nam o njih življenju poroča v Apostolskih delih, kjer pravi: „Bili so stanovitni v nauku apostolov in bratski skupnosti, v lomljenju kruha in molitvah“ (2, 42). Pod besedo „lomljenje kruha“ večina razlagalcev umeva daritev svete maše, med katero so verniki prejemale sveto obhajilo. Kot vemo iz 1. Pavlovega pisma Korinčanom, so šli prvi kristjani v tej domačnosti do svetega Rešnjega Telesa ponekod celo predaleč, da jih je apostol moral svariti pred ne vrednim prejemanjem najsvetejšega Zakramenta (prim. 11, 23-32). V jedru pa je bilo to razmerje prvih vernikov do svetega Rešnjega Telesa gotovo pravilno, saj so se ravnali v otroški preprostosti, brez predsodkov in dvomov, po Gospodovem naročilu: „Vzemite in jejte — to je moje meso za življenje sveta!“

Ta družinski, pristrčni odnos vernikov do svetega Rešnjega Telesa, je trajal skozi več stoletij. Vedno pa je morala sveta Cerkev čuti, da se v evharistično pobožnost vernega ljudstva niso utihotapile zlorabe.

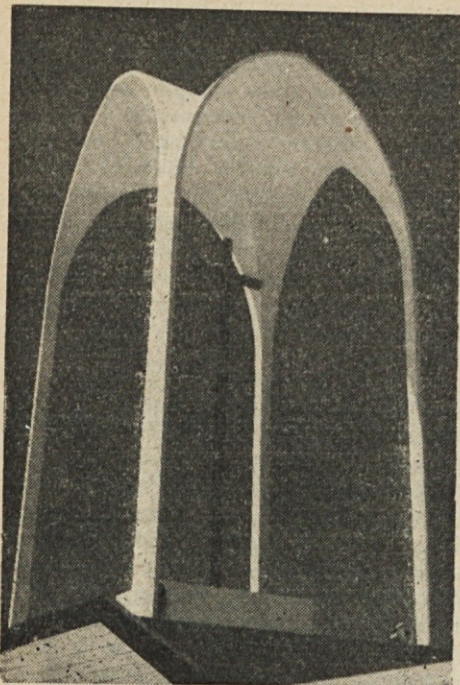
Srednji vek

V srednjem veku je krščansko ljudstvo še vedno v obilnem številu prisostvovalo nedeljski maši, gorečnost za pogostno sveto obhajilo pa je pojemala. Četrti lateranski cerkveni zbor je leta 1216 moral razglasiti cerkveno zapoved, po kateri je vsak vernik, potem

ko pride k pameti, dolžan spovedati se svojih grehov vsaj enkrat v letu in vsaj za Veliko noč prejeti sv. Rešnje Telo. Pogosto sveto obhajilo je postalo skraj nepoznano; srca vernikov so se napram svetemu Rešnjemu Telesu obdala z nekim mrzlim oklepom, zajela jih je verska mlačnost in mnogi cerkveni zgodovinarji pripisujejo prav tej oddaljitvi krščanskega ljudstva od prvotne evharistične vneme glavni vzrok, da je prišlo pod Lutrom do žalostnega verskega razkola.

Tridentinski cerkveni zbor je v 16. stoletju za obnovitev verskega življenja opravil važno nalogo. Sveto Rešnje Telo je bilo spet postavljeno v središče cerkvenega življenja; vpeljana je bila navada izpostavljanja najsvetejšega Zakramenta v javno čiščenje in pogostno obhajilo je bilo spet priporočeno vsem vernikom, čeprav ga v današnji meri ni bilo mogoče prav hitro obnoviti. Krščansko ljudstvo se je vendar spet začelo obračati k evharističnemu Kristusu, ki je Kralj in središče vseh src.

Prišla pa je kmalu za tem nova zmeta janzenistov, ki je grozila uničiti vse tozadevno obnovitveno delo Cerkve. Nihče ne more pravično presoditi škode, ki jo je janzenizem, tako imenovan po škofu Janzeniju, umrlem leta 1638, prizadel evharističnemu življenju vernega ljudstva. Po nauku janzenistov je Jezus postavil sveto Rešnje Telo le za izvoljene svete duše. Navadni, grešni ljudje niso vredni, da se mu bližajo. V srca vernikov se je po takih naukih naselil strah pred evharističnim Bogom. Komaj enkrat na leto se upajo približati obhajilni mizi. Pogoji za sveto obhajilo so nepopisno strogi, zakaj po janzenističnem nauku sveto obhajilo ni zdravilo za človeško slabost, ampak plačilo za človeško krepost. Evha-

Pogled na glavni prireditveni prostor in oltar pod milim nebom v mestu Córdoba, kjer so argentiski katoličani leta 1959 imeli svoj narodni evharistični kongres

ristično življenje začne ugašati po Evropi in po drugih krajih sveta, kamor zapiha ledeni janzenistovski veter. Posledica te žalostne verske zmote se v Cerkvi čutijo še danes.

Nova doba

Ali Kristus Gospod le vedno čuje nad svojo Cerkvijo in jo po žalostnih porazih vedno znova poživlja s pravim duhom čiste vere in ponižne ter iskrene pobožnosti. Po njegovem navdihu se je

koncem 19. stoletja začelo v Cerkvi veliko obnovitveno evharistično gibanje. Po papežu Leonu XIII. je bila odobrena in blagoslovljena misel evharističnih kongresov, ki so prinesli evharističnemu češčenju in življenju silen razmah. Isti papež spet ravna pot pogostnemu svetemu obhajilu, ki jo potem do kraja izravna in vsem vernikom odpre veliki njegov naslednik, evharistični papež, sveti Pij X. Kristus v svetem Rešnjem Telesu je spet postavljen v središče verskega življenja Cerkve in vernega ljudstva, kjer bi v vseh časih moral biti in ostati. Naše dvajseto stoletje se začinja in nadaljuje v veselem, upolnem siju evharistične zarje.

Začetek in razvoj evharističnih kongresov

Kakor vsa velika, izredna dela v okrilju Cerkve, so tudi te veličastne manifestacije v čast in slavo svetega Rešnjega Telesa vznikle iz majhnih, skromnih, ponižnih početkov. In kakor v mnogih drugih podvigih kulturnega in verskega življenja, je zibelka kongresne misli katoliška Francija.

Leta 1840 se je rodila v Lionu, v skromni meščanski družini, deklica, ki jo je Bog izbral, da postane pobudnica mednarodnih evharističnih kongresov: Marija Marta Tamisier. Lepo vzgojena v verni družini je imela srečo, da se je v šoli srečala s sveto Zofijo Barat, ki jo je uvedla v intimnejše duhovno življenje. Ni imela nobenih izrednih sposobnosti in tudi umsko ni nadkri-ljevala drugih. Bila pa je resnično pobožna in ponižna. Po končani šoli se je hotela posvetiti Bogu v redovnem stanu. A na tem potu do redovnega življenja se ji stavijo nasproti skoraj nepremagljive ovire. Prva redovna

kongregacija, v katero vstopi, se s smrtjo njenega ustanovitelja razide. Ko najde mesto v drugi, jo po končanem noviciatu kot nesposobno odslovijo z besedami: „Hčerka, vi nimate redovnega poklica. Bog vas kliče na drugo pot.“ Ostane tedaj v svetu, neporočena, predana pobožnemu življenju. Bog, ki vodi njen korak, ji dá, da se sreča s svetimi možmi. Med njimi je ustanovitelj evharistincev, blaženi P. Eymard, ki ji nekega dne pove besedo, katere ne more več pozabiti: „Potrebno je, ji pravi, da sveto Rešnje Telo pokrije vsa zemljo.“ Za tem ji Kristus nakloni strogega duhovnega voditelja p. Chevriera, ki jo vzgoji in utrdi v najgloblji ponižnosti in samozataji in jo tako usposobi za njen veliki apostolat. Pričela je z malim: z nočnim češčenjem žena in deklet po posameznih cerkvah, da bi ženski spol v češčenju svetega Rešnjega Telesa v zaostajal za moškim, ki je tako nočno češčenje ponekod že gojil. V teh prvih početkih evharističnega gibanja najde novo oporo v svetniškem Msgr. de Segur-u, velikem evharističnem apostolu. Od prvih skromnih početkov adoracije gre gospodična Tamisier naprej k večjim dejanjem. Po njeni zamisli se organizirajo evharistična romanja v slavna francoska svetišča, v Ars, Avignon in drugam. To so danes krajevni evharistični shodi. Na enem takih romanj se že zbere množica do 30.000 vernikov. Ne manjka pa težav in nasprotovanja, vendar sveta zamisel zori nevzdržno naprej. Vsa prevzeta svete želje, da bi bil svet rešen po svetem Rešnjem Telesu, roma skozi osem let po mestih Francije, Belgije in Holandske, razlaga, prosi, vnema. Imenujejo jo „prosjakinjo svetega Rešnjega Telesa“. Na mnogih krajih je hladno zavrnjena, vera v

uspeh njenega prizadevanja celo v njenih prijateljih upada. Sam Msgr. Segur ji svetuje, naj odneha, ker se zdi, da to delo ni od Boga. Tedaj se gospodična, po posredovanju uglednih mož, pismeno obrne na papeža Leona XIII. in sveti oče, ko spozna nagibe in cilje tega gibanja, ki tako zelo soglašajo z njegovimi lastnimi načrti, dá svoje potrjenje in svoj blagoslov. Kljub temu še vedno ne gre lahko. Mnoga mesta se branijo organizirati velike kongrese, ker se boje stroškov in priprav, medtem ko danes največja mesta tekmujejo med seboj za sedež kongresov. Ob vseh težavah in ovirah misel vendar živi naprej in se razvija in leta 1881 se izvrši prvi veliki evharistični kongres v mestu Lille. Po nasvetu cerkvenih krogov zavzame organizacija teh kongresov mednarodni značaj, ustanovi se zanje mednarodni organizacijski odbor. In ko je tako uresničena največja želja prve pobudnice, se ta ponižno umakne v ozadje. Kongresi se vrše leto za letom, najprej v velikih francoskih mestih, vedno bolj veličastno, v vedno večjem sijaju. Gospodična Tamisier jim srečna prisostvuje, a nihče za njo ne ve, nihče se morda več ne spominja, da je ona sprožila to veličastno misel. Med množico skrita slovesnostim, vesela in hvaležna, da jo je Gospod uporabil za svoje ponižno orodje in blagoslovil njene tozadevne trude. Zase si ničesar ne želi, vsa srečna je, da je Gospod Jezus v svetem Rešnjem Telesu vedno bolj češčen in hvaljen. Šele po njeni smrti se zve, da je bila ona tista, ki se je je bil Bog poslužil za uresničitev enega največjih del v slavo božjo in zveličanje sveta v naših časih. Tako so torej svetovni evharistični kongresi v polnem pomenu besede sad ponižnosti.

(Nadaljevanje na strani 424)

Ali je vsak fant lahko duhovnik?
Če ne, zakaj ne? Kaj se zato
zahteva?

CE HOČES POSTATI DUHOVNIK...

Če hočeš postati duhovnik svete katoške Cerkve, moraš: 1. biti od Boga poklican; 2. skrbeti, da si pridobiš in ohraniš tisto mero čednosti in vednosti, brez katere svoje službe ne moreš izvrševati; 3. biti od svete Cerkve posvečen in poslan. — Blagor ti, če imaš vse potrebne pogoje za najlepši stan, ne drzni si pa vstopiti, če jih sprejeti ne maraš.

Od Boga poklican

Včasih kdo nenadoma, kakor od Boga razsvetljen, spozna, da Bog hoče, da si izbere duhovniški poklic. Navadno pa se odločna volja, da kdo hoče biti mašnik in kot tak delati za Boga in duše, pod vplivom milosti božje rodi in izčisti šele počasi in po trdih bojih ter daljšem premišljevanju okoliščin in zadnjega pomena življenja.

Vse znake duhovniškega poklica lepo povzema Pij XI.: „Duhovniški poklic se ne kaže toliko v notranjem klicu vesti in čutnem nagnjenju — to dvoje more celo izostati —, temveč v pravem in čistem namenu v zvezi s tistimi telesnimi, duševnimi in nravnimi lastnostmi, ki usposabljaajo za ta poklic. Kdor želi postati duhovnik le iz tega plemenitega namena, da se posveti božji službi in zveličanju duš ter ima obenem resno pobožnost, preskušeno čistost življenja in primerno znanje, ali si vsaj za vse to resno prizadeva, njega nedvomno kliče Bog v duhovniško službo.“

Nasprotno pa za ta sveti poklic ni ustvarjen in ni sposoben: „kdor bi, morda celo prisiljen od neprevidnih staršev, hotel postati duhovnik zaradi časnih koristi in udobnosti, ki jih v tem stanu upa doseči; kdor mrzi strog red in pokorščino; kdor nima veselja za pobožnost, ne ljubi dela ter ni vnet za zveličanje duš; posebno pa kdor je nagnjen h grehu počutnosti in niti po dolgi preskušnji ni pokazal, da bi se mogel premagovati; slednjič pa tisti, kdor ni dosti sposoben za učenje in se more zanj že vnaprej videti, da predpisanih študij ne bo mogel zadovoljivo dovršiti (Pij XI.).

Vnet za potrebno svetost in izobrazbo

Kdor si je za življenjsko nalogo izbral, da hoče biti duhovnik svojemu ljudstvu, stopi v veliko semenišče, ki mu nudi vse, kar potrebuje, da se nraствeno in umsko pripravi za duhovniško posvečenje in delo.

V semenišču se mora predvsem navaditi zdrave pobožnosti; se naučiti ne-sebičnosti in ljubezni do trpečih, do revežev in bolnikov; se utrditi v čistem življenju, da bo mogel držati zapoved celibata (samskega stanu); se navaditi pokorščine do Cerkve, zmernosti v jedi in pijači in razvedrilu ter vnetosti za delo za Boga in duše. Vse to je možno uspešno dosežati le v zavodu, kjer se bogoslovci, ločeni od sveta, v zbranosti

in tihoti ter pod preizkušanim duhovnim vodstvom postopoma bližajo tem visokim zahtevam duhovniškega poklica. Zato so velika semenišča nujno potrebna.

Razen svetosti zahteva Cerkev, da so njeni duhovniki visoko izobraženi, kajti od neizobraženih ali povprečno izobraženih duhovnikov je nastalo že preveč škode. V bogoslovju morajo študirati štiri semestre modroslovje (filozofijo) in osem semestrov bogoslovje (teologijo). Tako je bogoslovski študij eden najdaljših — traja šest let — in zahteva mnogo osebnega dela.

Predmeti, ki se jih bogoslovci uče in iz njih delajo izpite, so v glavnem sledeči: sveto pismo stare in nove zaveze, krščansko in primerjalno verslovje, osnovno bogoslovje, posebno bogoslovje (dogmatika), nraoslovje (moralika), cerkvena zgodovina in pomožne zgodovinske vede, študij cerkvenih očetov, bogosluje zapadne in vzhodne Cerkve (liturgika), cerkveno pravo, dušnopastirsko (pastoralno) bogoslovje, filozofske vede (uvod v filozofijo, zgodovina filozofije, sholastična filozofija, vzgojeslovje), jeziki in pomožne vede sv. pisma, cerkvena umetnost, bogoslužno peetje itd. Poleg glavnih predmetov so še posebni tečaji in predavanja.

Kot slušatelji fakultete opravljajo bogoslovci predpisane izpite in kolokvije. Diplomске izpite morajo delati iz petih glavnih predmetnih skupin. Delajo jih redno ob koncu tistega semestra, v katerem so se dovršila predavanja iz tistega predmeta. Izpiti se vršijo pred izpitno komisijo, ki jo določa fakultetni svet. Ko kandidat opravi vse predpisane izpite, dobi diplomu, ki je dokaz, da je dovršil bogoslovje.

Diplomirani teolog dela nato lahko tudi doktorske izpite, ki obsegajo: ustni izpit in pismeno znanstveno razpravo (dissertacijo) z obrambo. Ustni izpit je javen

Oltar Marije Pomagaj v semeniški kapeli v Adrogué

in traja najmanj dve uri. O opravljenem doktorskem izpitu dobi kandidat doktorsko diplomu v latinskem jeziku.

Od Cerkve posvečen in poslan

Bogoslovec, ki je po skrbni pripravi skušal doseči višino svoje osebne vernosti in kreposti ter je po vnetem prizadevanju hitel k vrhovom bogoslovne znanosti, je usposobljen, da prejme kot krono svojega truda zakrament mašniškega posvečenja, s katerim je združena pravica maševanja, delitve zakramentov, posvečevanja in blagoslavljanja. Zato ga škof slovesno posveti v duhovnika katoliške Cerkve. Zdaj je treba samo še, da ga cerkveni predstojniki pošljejo na delovno področje, kjer naj daje Bogu čast in gradi narodu lepo bodočnost s tem, da skrbi za neumrjoče duše in tako tudi sebe zveliča.

17

letna

Brigita

(„Družina“ iz Slovenije 1959)

Brigita je bila stara 17 let. Tisti predpust je sklenila, da bo šla prvič na ples. Po svoji naravi je bila malce boječa, in kakor so govorile njene prijateljice med seboj, tudi nekoliko presresna za svoja leta.

V neki pisarni je bila kot vajenka zaposlena in ko je prišla popoldne domov, je pomagala mami pri gospodinjstvu, zakaj dela je bilo vedno dovolj in preveč. Imela je namreč doma še dva mlajša bratca, katerima je morala mati posvetiti precej truda in časa, da jih je krotila. Zakaj bila sta živo nasprotje svoje starejše sestrice.

Pa jo je pičilo nekega dne, kakor običajno vsa mlada dekleta, da se udeleži plesne zabave.

Mora biti vendarle nekaj čudovitega na takih plesih, če se dekleta mesece in tedne pogovarjajo, samo, kakšno obleko bom imela, kakšen šal, katero barvo, res mora biti nekaj posebnega, da se

Marija, sedem žalosti, ki se je pred leti prikazala v Sirakuzah

človek prelevi kar mimogrede kakor metuljček iz hube in zafrfota v beli sončni dan. Tudi z drugim obrazom.

Odločila se je, da se bo oblekla v pristno Kranjico, in mama je posvetila njeni obleki, kljub vsej stiski časa, veliko dela in pozornosti. Zdelo se ji je, da ji bo ta obleka res ustrezala. Pri sosednjem frizerju, ki ji je bil naklonjen, je dobila res čudovito lasuljo z lepimi težkimi kitami. Zlepa je ne bo kdo spoznal! Zakaj sama je imela temne lase. Tudi roke, ki so bile od domačega dela nekoliko hrapave, je pričela negovati in mama je prevzela vse delo pri pranju perila. Tudi mama namreč je bila vesela, da se bo Brigita enkrat

sprostila in si ta bajni svet ogledala od blizu.

Vsa nova

Ko je le dočkala tisti dan, je bila že navsezgodaj zjutraj precej nervozna, tudi v pisarni raztresena, in ko je prišla domov, je komaj strpela, da je bilo kosilo končano. In nato brž smukne v svojo sobo. Kakšen užitek stati pred zrcalom in nato polagoma, kos za kosom ustvariti iz sebe, iz navadne vsakdanje prilike, čisto novo dekle. Lasulja se ji je podala, kakor da so to njeni lasje. Kite je lepo razčesala, nato napravila lep svitek. Obleka se ji je prilegla, kot si je mama zamislila, v pasu vitka, preko ramen pa je imela krasen beneski šal, ki je bil še last stare mame. Z zadovoljstvom si je ogledala končno podobo in nato hitela k mami, da se ji pokaže. Ta je bila prav tako docela presenečena in se ji ni mogla načuditi. Zadovoljivo je pristavila: pa si res čedna.

V plesni dvorani

Ko je stopila preko praga, je začutila mahoma, da so se oči obrnile nanjo in jo pazljivo motrile. Večer je obetal postati na moč zanimiv. Važno ji je bilo, da je nihče ni prepoznal. Tako zelo se je vživela v postavico, ki si jo je zamislila, da nihče, ki jo je videl ali srečal, ni pomislil na malo, sanjavo tiho Brigito, ki je večer za večerom sedela sklonjena nad nogavicami, hlačkami svojih malih bratcev. Dvorana je bila polna sladke glasbe, vse je valovilo. Radost jo je zavila kot božajoč val na obali morja ob toplem sončnem dnevu.

Prvi plesalec se ji približa, pokloni in prosí za ples. Vsa se je predala ommnemu občutju ritma in lahna kot ptica je drsela po parketu. Proti koncu se skloni njen plesalec k njej in ji zašepeta: „Čudovita si, sladka in vse oko-

li tebe je kar svetlo.“ Vsa srečna je poslušala te besede poklona in priznanja, toda tisti hip jo je obšla misel, saj to ne velja meni, Brigiti, to velja lasem, ki so tuje, obleki, ki skriva pravo Brigito. In nekje globoko v srcu je čutila drobno bolečino, ki pa je tisti hip prešla.

Drugi plesalec. Čutila je njegovo dihanje. Imela pa je ob njem zoprni občutek, da njegove oči gledajo kar skozi obleko, da jo slačijo, kratko malo, prevzemal jo je čuden občutek gnusa in nemira krvi. Začel ji je govoriti, da ima bajno lepe roke, kako morajo biti lepa tudi njena ramena. Dovolj ji je bilo. Kar sredi valčka je utrujeno obstala in ga brez besed odslovila. Zdelo se ji je, da jo je nekdo umazal. Nato si je privoščila majhen odmor, odšla sama k bifeju in tam prosila za skodelico čaja. Toda ko je pila, se ji je nekdo približal od zadaj, jo rahlo prijel okoli pasu, začutila je njegovo roko, kako postaja zahtevna, in obenem nenaden glas tik ob njej: „Divna ste! Ali smem prositi za prihodnji ples?“ Obrnila se je. Pred njo gospodovalne oči. Toda nekaj je bilo v teh očeh, ki so bile temne in sladke obenem, kar jo je navdalo s hipno omamo, pomešano z grozo. Kaj le hoče od mene? In kako si to upa? Mar res delam vtis, kakor da sem površna dekle, ki si ji upa vsakdo približati. Odmaknila se je in par trenutkov kasneje je srečala neko dekle, ki se je prijazno nasmehnila, jo prijela pod roko in pričela prijetno kramljati. Že je mislila povedati, čigava je, in vprašati njo, kako ji ugaja. Toda ni ji pustila do besede, temveč je rekla: „Čudim se vam, da ste tega gospoda, ki vas je tako ljubeznivo prosil, kratko malo odklonila. Mar ne veste, da je to sloviti pevec in igravec. Jaz bi bila ponosna, če bi mene prosil.“

In zopet tista rahla bolečina, grenek občutek neugodja, odkod — zakaj?

Pričel se je tango. Sprva rahla, nato vedno bolj ostra in zahtevna glasba, opojni ritem, spet so se našli novi pari in nove izmene. Brigito je prosil visokorasel, prikupen mlad fant, ki je znal odlično voditi. Zibala se je, kot da je na perutih. Toda naenkrat čuti, kako sega komaj zaznavno, vendar drzno, nekam samovšečno v njen korak, kako jo privija k sebi, vedno bolj tesno. Srce ji je bilo, mahoma pa je imela občutek, kakor da je nekje na sejmu, kjer otipavajo živali, gledajo na zobe, božajo boke krepkih konj in zastavnih govedi...

Pristni obraz

Ura je že preko polnoči. Odločno odide v garderobo, vzame plašč in odbrzi domov. Tiho odpre vežna vrata, še tiše vrata stanovanja. Stopi v svojo sobo in tam zagleda svojo vsakdanjo

obleko, lepo zloženo za prihodnje jutro: Mama jo je ljubeče pripravila, čisto, zlikano, preprosto in vendar tako lju-beznivo dehtečo.

Nenadoma se je polasti silna želja obleči to obleko, pristno, njeno, res nje-no in tako nestrpno sleče plesno masko, obleko in skoro pobožno, zbrano se obleče že po polnoči v svojo vsakdanjo. Kako krasen občutek! Prvikrat dojame Brigita razliko, tisto bistveno razliko med pristnim in nepristnim, med igro in resničnostjo, med lepoto, ki je čista, in lepoto, ki je zlagana. Kakor da se je zbudila iz sanj. Pogledala se je v zrcalo. Ne Brigita s plesa, temveč Bri-gita, mlada, sveža, preprosta, sladka in mikavna. Nasmehnila se je sliki v zrcalu, zaprla oči in zašepetala, kako lepo je biti čist in lep — to pravi njen pristni obraz.

Čar plesne noči pa je padel od nje kakor zanikrna pajčevina.

V slovenskih domovih, doma in na tujem, kjer molijo sv. rožni venec, se mož in žena resnično ljubita, oba ljubita otroke in ti njiu, vsi skupaj pa Boga in Mater Marijo

Ali ima res vsak vernik važno vlogo v Kristusovi Cerkvi? Ali smo res drug za drugega odgovorni? Berite in boste videli!

CERKEV JE KRISTUS

APOSTOLA PAVLA DOŽIVETJE PRED DAMASKOM

Med najbolj privlačne verske spise je treba brez dvoma šteti zgodbe o konvertitih. Spreobrnjenje je drama, ki se igra v globinah duše. Zato je skrivnostna. Morda je do kraja ne razume niti tisti sam, ki jo je doživel.

Ne bom našteval modernih konvertitskih zgodb, saj so cele knjige o tem napisane. Naj le to omenim, da o največjem konvertitu vseh časov prav malo vemo povedati, pa čeprav je on sam svojo zgodbo po večkrat obrazložil. Mislim pri tem na sv. Pavla, ki se je iz zagrizenega preganjalca Cerkve na mah spreobrnil v neugnano vnetega apostola narodov. Kako? V hipu, brez posebne in vidne psihološke priprave, brez vnanjih razlogov, brez oklevanja in pretehtavanja, kar v trenutku, ko ga je obsijala božja milost. Pravi čudež božje milosti je bilo to spreobrnjenje. Ne moremo ga imenovati drugače.

Takole je bilo. Sv. Luka nam je to zgodbo zapisal v Apostolskih delih, kakor jo je bil slišal naravnost od Pavla.

Savel je bil na poti v Damask. S seboj je nosil pooblastilna pisma velikega duhovnika iz Jeruzalema, kjer je stalo, naj aretira kristjane, kar jih bo našel, in naj jih pripelje v zapor in na proces v Jeruzalem. Savel je bil dlakoepski farizej in je svoje poslanstvo vzel zelo zares. Bližali so se že Damasku, prijezdili so prav pred mesto. Tu pa je čisto

nenadoma Bog sam posegel vmes in nenkrat se je vse preobrnilo.

Sv. Luka piše: „Ko pa je bil (Savel) na poti in se je bližal Damasku, ga je nenadoma obsijala svetloba z neba. Padel je na tla in zaslišal glas, ki mu je rekel: ‘Savel, Savel, kaj me preganjaš?’ Odgovoril je: ‘Kdo si, Gospod?’ In ta: ‘Jaz sem Jezus, ki ga ti preganjaš. Toda vstani, pojdi v mesto in povedalo se ti bo, kaj ti je treba storiti.’ Možje, ki so z njim potovali, so stali strmé, ker so nekak glas slišali, pa nikogar niso videli. Savel se je dvignil s tal, imel odprte oči, pa ni nič videl. Peljali so ga torej za roko in privedli v Damask. In tri dni ni videl, in ni jedel ne pil.“ (Apd 9, 3-9)

Pal je bil s konja in oslepel. Padlo je na tla telo, duh pa se je tisti hip dvignil visoko. Stemnilo se je le telesnim očem, duševnim očem pa je tedaj zasinihla nova luč in obsijala vso pot življenja, nazaj v mladost in naprej do zadnjega cilja. Če je bil izgubil vid za nekaj dni, mar ni to znamenje, da je bila tista luč tako žarka, da je telesne oči sploh niso prenesle? Tudi kdor naravnost v sonce pogleda, za hip ne vidi več nič.

Za Pavla je bila ta luč pravo razodetje, nov življenski program.

Ta trenutek je prelomnica njegovega življenja. Za vedno ga je iz Savla preustvaril v Pavla. Pravim: „trenutek“, mislim pa tisto izredno božjo milost, ki je je bil ta trenutek poln.

CERKEV JE ISTO KOT KRISTUS SAM

Jedro tega razodetja je kratko pa krepko izraženo v Jezusovem odgovoru: „Jaz sem Jezus, ki ga ti preganjaš!“

Savel je torej v tem trenutku duhovno videl Jezusa in je z njim govoril. To spreobrnjenje je tedaj obenem ekstaza, videnje in zamaknjenje, pogovor z Jezusom. In kaj pomenijo te kratke Jezusove besede?

Pomenijo zlasti dvoje: najprej, da je Jezus resnični Gospod in Bog; potem pa še, da je ta resnični Kristus v nekem smislu istoveten z verniki njegove Cerkve, ki jih je Savel preganjal.

Pavel pač ni preganjal Jezusa osebno; preganjal je njegove Cerkve.

Pavel nemara Jezusa osebno sploh ni bil nikdar ne srečal ne poznal, čeprav je bil dosti slišal o njem v Jeruzalemu. To prikazanje pred Damaskom se je izvršilo kakih šest let, tako nekako, po Jezusovem vnebohodu.

In vendar Jezus z vso odločnostjo zatrjuje Pavlu: „Jaz sem Jezus, ki ga ti preganjaš!“

S tem pa je rečeno, da so verniki, da je Cerkev pravzaprav eno in isto ko Kristus sam.

Ob teh besedah se je Pavel zavedel, da je Cerkev skrivnostni Kristus, njegovo mistično telo. Iz te vere je potem črpal moči in delal in trpel vse svoje žive dni.

Le malo je takšnih doživetij, da bi iz enega samega trenutka mogel človek črpati moči za celo dolgo življenje in kaj še za tako bogato življenje kot je bilo Pavlovo! Kdaj pa kdaj se pa tudi nam pripeti, da iz enega doživetja čr-pamo moči in sile za napore, ki trajajo leta in leta. Bežen trenutek, pa na njem sloni čas in večnost naša!

Eno samo hipno spoznanje utegne biti tako globoko, da se komaj polagoma in le sčasoma razkriva vsa njegova vsebina.

CERKEV KRISTUSOVO TELO

Nemara je tudi Pavel apostol pogosto premišljeval tiste Jezusove besede ter je ob raznih prilikah bolj in bolj odkrival njih globoki pomen.

O tem je pridigal svojim vernikom, o tem je pisal v svojih poslanicah, ki so ohranjene v sv. pismu nove zaveze. To se ve, da niti desetina tega, kar je Pavel z živo besedo učil in pridigal, ni zapisano v teh kratkih pismih; a že to kar je, je nad vse dragoceno.

Skrivnost Cerkve in Kristusa tu sv. Pavel kratko in značilno imenuje Telo Kristusovo.

Zato, da ga ločimo od fizičnega, individualnega telesa Jezusovega, ga imenujemo po navadi skrivnostno ali mistično Telo Kristusovo.

Lahko rečemo, da je to telo zraslo in je zgrajeno iz vezi milosti, ne pa s telesnimi vezmi mesa in kosti. Mistično telo torej pomeni isto kot Telo po milosti in iz milosti. Po mesu in po krvi je Jezus imel dvoje resnično individualno telo, rojeno iz Device Marije, ki je sedaj poveličano na Očetovi desni-

VERSKA RAZDELITEV SVETA JE PO NAJNOVEJŠIH PODAT- KIH TAKA-LE:

Katoličani	509.000.000
Mohamedanci	425.000.000
Hinduisti	326.000.000
Konfucionisti	300.000.000
Protestantje	250.000.000
Budisti	150.000.000
Pravoslavni	200.000.000
Taoisti	50.000.000
Šintoisti	30.000.000
Judje	12.000.000

ci in ki na zakramentalen način biva v presv. evharistiji.

Po nadnaravni milosti, po vezeh božjega nadnaravnega življenja v nas, pa smo vsi verniki vseh časov in vseh narodov povezani v eno skrivnostno ali mistično Telo Kristusovo. To ni več neko individualno telo, omejeno na čas in na kraj, marveč je skupnost nas in vseh po krstu, po veri in ljubezni v edivosti Cerkve. Je torej neko kolektivno telo, ali socialno telo, ki sega skoz vso zgodovino do konca časov. Sv. Avguštin je lepo zapisal: Cerkve je mistični Kristus, to se pravi en sam, velik, ogromen človek, ki stopa in se širi prek valovanja časov in vekov...

DUHOVNE VEZI SKRIVNOSTNEGA TELESIA

Udje so v živem, organičnem telesu povezani v tesni življenjski skupnosti pod vodstvom glave. Podobno je tudi v mističnem telesu.

Vsi verniki smo povezani med seboj po milosti in po krepostih, zlasti po krščanski ljubezni, a vse te nadnaravne življenjske sile in vezi izvirajo iz Kristusa, ki je Glava vseh.

Končno je tudi državna skupnost ali narodna celota neko telo; pravimo ji „državno telo“, „narodno telo“, in juristi pojasnjujejo, da je to juridična osebnost ali moralno telo. A ta vez je mnogo nižja in mnogo rahlejša kakor pa je življenjska skupnost in edinstvo milosti v skrivnostnem telesu Kristusovem.

Mistično telo torej pomeni, prvič, življenjsko vez med vsemi verniki, in drugič, življenjsko vez nas vseh z Glavo Kristusom, iz katerega priteka venomer v nas vsa življenjska sila po Sv. Duhu. Odkod pa je veudar milost, ako ne iz Kristusa samega po Sv. Duhu!

Sv. Pavel natanko pojasnjuje zdaj mistično skupnost med verniki, zdaj

življenjsko enoto vernikov s Kristusom po Duhu.

VSI UDJE SO MED SEBOJ POVEZANI IN MED SEBOJ ODVISNI

V Pavlovem pismu Korinčanom stoji te globoke besede: „Kakor je namreč telo eno in ima mnogo udov, vsi telesni udje pa so, čeprav jih je mnogo, vendar eno telo: tako tudi Kristus. V enem Duhu smo namreč bili vsi krščeni v eno telo, naj bomo Judje ali Grki, sužnji ali svobodni, in vsi smo bili napojeni z enim Duhom. Zakaj tudi telo ni iz enega uda, temveč iz mnogih. Ko bi noga rekla: 'Ker nisem roka, ne spadam k telesu', spada vendarle k telesu. In ko bi reklo uho: 'Ker nisem oko, ne spadam k telesu', spada vendarle k telesu... Ko bi bili vsi en ud, kje bi bilo telo? Tako pa je mnogo udov eno pa je telo. In oko ne more reči roki: 'Ne potrebujem te'; ali tudi glava nogam: 'Ne potrebujem vas'... Bog je telo tako zložil, da je dal slabšemu obilnejšo čast, da ni razdora v telesu, ampak da udje enako skrbe drug za drugega. In če en ud trpi, trpe z njim vsi udje, in če je en ud v časti, se z njim vesele vsi udje. Vi pa ste Kristusovo telo in posamez udje“ (1 Kor 12, 12-21; 24-27).

ALI VESTE

da je na svetu 381.500 duhovnikov, da pride na enega duhovnika 1.261 katoličan na svetu in sicer: v Oceaniji na enega duhovnika 588 vernikov, v Evropi 925, v Aziji 1531, v Afriki 1538, v Severni Ameriki 625, v Južni 4.569, v Srednji pa celo 5077. Na svetu = 930.000 redovnic. 61% jih živi v Evropi, 21% v Severni Ameriki, 8% v Latinski Ameriki; 4% v Aziji in samo 2% v Afriki ter v Oseaniji.

To pomeni, da ima v Cerkvi vsak nalogo ali funkcijo, kakor ima v telesu vernik posebno mesto in vrši posebno vsak ud drugo obliko in drugačno funkcijo; vsi pa delajo v korist skupnosti. Drug drugega potrebujemo, drug drugega spopolnujemo, nihče ne zaleže sam za vse, pa niti ne sam zase.

Tudi vsak člen Cerkve, vsak vernik ima neko aktivno, dejavno vlogo in nalogo v korist človeštva. En zgled: očetje in matere! Cerkev njih zakonsko zvezo blagoslavlja in Kristus jo je povzdignil v zakrament, da bi se jasno zavedali, da njih naloga ni le telesna in ne samo časna, ni le vsakdanja skrb, kako naj otrokom kruh zaslužijo, ampak je v enoti mističnega telesa tudi služba tej višji duhovni skupnosti, pa važna služba, zakaj iz družin klijejo novi udje Cerkve, in se duhovno oblikujejo v zdrave, čvrste in dejavne ude Telesa Kristusovega. V luči te skrivnosti o mistični edinosti nas vseh v telesu Kristusovem bodo krščanski starši lahko našli globoko pojmovanje svoje življenjske naloge.

Podobno velja o drugih poklicih in stanovih. Kdor se je posvetil vzgojnim ali socialnim nalogam, védi, da v bližnjem, v otroku in v mladini sploh, ne guje najbolj nežne ude Kristusove.

Tudi najbolj pozabljena redovnica, ki se žrtvuje v samoti, s svojo žrtvijo pomaga duhovno graditi mistično telo Kristusovo.

Drug od drugega zavisimo, drug ob drugem rastemo, skupno hitimo h Kristusu.

Kdor pade, ne pade sam; potegne za seboj še druge.

Kdor vstane, pa s tem po skrivnostnih vezeh v skupnosti Telesa Kristusovega, duhovno dvigne tudi svoje brate in sestre.

Dvoje jasno sledi iz tega za zrelo mislečega človeka: neizmerno pestra

lepota skupnega življenja v Cerkvi, pa silna in neizbežna odgovornost vsakega izmed nas za vse druge.

NAD VSEMI UDI JE GLAVA, VIR VSE DUHOVNE MOČI

Vse življenje, ki polje in utriplje v skrivnostnem telesu Cerkve, priteka iz Glave, iz Kristusa. Po učlovečenju je Kristus iz našega človeškega rodu, naše krvi, nam enak, kot mora naravno biti glava iste vrste in iste narave ko drugi udje telesa. Kristusova duša pa je že od prvega trenutka prepolna Sv. Duha in vseh milosti. Tako je Kristus po duhovni popolnosti in po svetosti visoko nad nami, kakor glava nad vsemi udi. Iz njegove polnosti se milostj venomer razlivajo v vse ude telesa. Zato pravi sv. Pavel, da mistično telo, ki je Cerkve, tako rekoč izvira iz Glave Kristusa, raste iz nje, se krepi pod vplivom in pod vodstvom Glave in se upodablja po njenem vzvišenem vzoru. Ta duhovna Glava je prvi vir, ta Glava je tudi poslednji cilj naše duhovne rasti.

To misel razvija sv. Pavel v pismih iz rimskega jetništva takole: „Drug drugega prenašajte v ljubezni in se trudite, da ohranite edinost duha z vezjo miru; eno telo in en Duh, kakor ste bili poklicani k enemu upanju svojega poklica, en Gospod, ena vera, en krst; en Bog in Oče vseh, ki je nad vsemi in po vseh in v vseh. Slehernemu izmed nas pa je bila dana milost po meri Kristusovega daru... da se tako sveti usposobijo za delo službe in se zida telo Kristusovo, dokler vsi ne dospemo do edinosti vere in spoznanja božjega Sina, do popolnega moža, da mere polne starosti Kristusove... in bomo v ljubezni v vsem rastli k njemu, ki je Glava, Kristus; iz njega prejema vse telo rast, ko se zlaga in sestavlja z vsakršno vejo medsebojne pomoči, po delovanju, kakršno je primerno vsakemu

poedinemu udu, in tako samo sebe zida v ljubezni“ (Ef 4. 2-7; 13-16).

SV. DUH PA JE DUŠA SKRIVNOST- NEGA TELESA

Še to je treba razložiti, kaj je tista vez, ki vse ude skupno z glavo povezuje v enoto Telesa?

To je v prvi vrsti Sv. Duh sam, Duh življenja, Duh svetosti in Duh edinosti, prvi vir in neusahljivi vir vse nadnaravne dejavnosti.

Isti Sv. Duh prebiva v Glavi Kristusu in isti tudi v vseh udih Cerkve, v vernikih. On jih prepaja z milostmi in jih povezuje z vero, z upanjem in z ljubeznijo. Ta Duh je vir življenja in aktivnosti, kakor je duša počelo življenja in gibanja, da je telo brez duše mrtvo. Zato pravimo, da je Sv. Duh v resničnem nadnaravnem pomenu duša sv. Cerkve.

Res je, da bi bil mogel Kristus sam porazdeljevati milosti odrešenja nepo-

sredno vsaki poedini duši. Pa ni hotel tako. Rajši je milosti odrešenja izročil Cerkvi in jih zdaj vsem ljudem deli po Cerkvi v tej organski in življenjski enoti, ki je skrivnostno Telo Kristusovo, podobno kot se naravna življenjska sila in topla, sveža kri pretakata do telesnih celic po žilah in po kitah našega fizičnega organizma. Cerkev je skrivnostni zakramentalni organizem.

Skrivnostni organizem je Cerkev, ki mu je duša Sv. Duh sam, ki mu je Glava Kristus, ki mu je srce brezmadežna Devica vnebovzeta, a udje vsi pravi člani Cerkve, ki smo prejeli krst, pa po pravi veri živimo v poslušnosti do škofov in do Kristusovega namestnika na zemlji.

Kdor se tega zaveda, kdor ve, da je ud Kristusov, sme s sv. Pavlom ponavljati: „Živim pa ne več jaz, marveč v meni živi Kristus!“ (Gal 2, 20)

Dr. Janez Vodopivec, Rim

Prebl. Devica Marija je Mati fizičnega in skrivnostnega Kristusa, Mati božja

Da sv. Duh vodi Kristusovo Cerkev, se kaže tudi v tem, da pomaga v posameznih dobah papežem izbrati škofo, primerne za tisti čas. Lep dokaz nam je ljubljanska kofija, na katere vodstvu so se vrstili možje različnega značaja in sposobnosti. Če preletimo zadnjih sto let zgodovine, vidimo, kako je učenjakom dr. Jerneju Vidmarju iz Kranja na Gorenjskem ter dr. Zlatousta Pogačarja, prav tako iz Gorenjske ter imenovanemu dr. Gogalu iz Gorenjske, ki je umrl pred posvečenjem, sledil aristokratsko uglašeni kardinal dr. Jakob Missia iz Štajerske, temu razboriti organizator ter narodni borec dr. Anton B. Jeglič iz Begunj na Gorenjskem, nato verski utemeljitelj ter veliki trpin Gregorj Rožman iz Koroške. Danes pa vodi ljubljansko škofijo dušni pastir msgr. Vovk Anton rojen 19. maja 1900 na Breznici na Gorenjskem in tako slavi letos 60 letnico svojega rojstva.

Po poti do škofovstva

Prišel je do škofovske časti naravnost iz dušnega pastirstva. Ni imel prilike izpopolniti si bogoslovskih študij kakor njegovi predniki, ni bil učen profesor, pa ima lepe sposobnosti za škofa v sedanjem času.

Veliko duhovniško gorečnost je pokazal takoj kot kaplan s svojim delom v Metliki in nato v Tržiču, kjer je z 28 leti postal župnik, eden najmlajših v škofiji. Posebej se je posvetil delu v Marijini družbi, šoli, pridiganju, to zadnje je nadaljeval tudi kot kanonik v Ljubljani, kamor je prišel v septembru leta 1940.

Ljubezen do duhovnikov, ki je osnovna škofova lastnost je značilna poteza msgr. Vovka. Pokazal jo je kot tovariš sbratom v dušnem pastirstvu, kot predsednik škofijskega odbora duhovnikom beguncem v času okupacije

v SKOFU

ANTONU VOVKU

OB 60-LETNICI

in kaže jo danes na vizitacijah po župnijah, ki jih obiskuje ter v vsem ravnanju s svojim klerom. Ni zaradi tega noben slabič, nasprotno odločen v nauku in redu, toda dober v občevanju.

Praktično bistrournost, ki ga je usposobila za enega najboljših gospodarjev v duhovniških vrstah od Tržiča do vodstva v upravi kapiteljske imovine po prihodu v Ljubljano ter rektorja ljubljanskega semenišča v težkih letih okupacije. To bistrournost je pokazal ob težkem prehodu v vodstvu ljubljanske škofije leta 1945, 14. junija.

Ljubljanski škof

Opravil je težko delo kot gen. vikar, nato 1950 kot administrator škofije z vsemi pravicami rezidencijalnega škofa in od 23. novembra 1959 kot prvi ljubljanski škof, ko je 20. decembra 1959 uradno prevzel stolico sv. Maksima v Ljubljani.

Organizirati je moral cerkveno življenje v spremenjenih razmerah, ko je bilo število župnij prazno, pomanjkanje duhovnikov, zasedena župnišča in ponekod tudi cerkve ter praktično zabranjene vse verske organizacije. Ukinjena škofijska gimnazija sv. Stanislava v št. Vidu nad Ljubljano, vsi verski in

Sveti oče Janez XXIII. je 1. febr. sprejel v posebni avdienci ljubljanskega škofa A. Vovka

katoliški časopisi, le malo „Oznanilo“ je izhajalo kratko časa. — Ohraniti je moral disciplino med klerom, kar je bilo ob nastopu nove oblasti in ustanovitvi Cirilmetodijskega društva zelo kožljivo vprašanje. Z ljubeznijo, modrostjo in vodstveno odločnostjo je v tem pogledu naredil čudo. — Neustrahšen borec za vero med škofljani, katere ponovno opozarja, naj za ceno življenja ne zavržejo, ali zatajijo vere.

Da se to doseže, je uredil poučevanje krščanskega nauka v razmerah, kakor je bilo mogoče brez šole in brez knjig. Koliko truda ga je stalo obiskovanje župnij in birmovanja, a se ni umaknil nikoli. Neomajno vdan je sv. stolici, ki

je znala to zvestobo ceniti, ko ga je sorazmerno tako hitro imenovala za rezidencijalnega škofa v Ljubljani, ob smrti dr. Gr. Rožmana. Vsem je lahko zgled v prenašanju težav, katerih se ne boji in v njih ne zdihuje.

Ob njegovi 60-letnici njegovi duhovniki in verniki iz ljubljanske škofije izražamo vdanost kot škofu, vsi slovenski izseljenci pa spoštovanje ter ljubezen, ki nas nagibata, da bomo molili za škofa Vovka, naj ga podpira Bog s svojo milostjo, saj se je nanj naslonil v škofovskem geslu „V Gospoda zaupam“.

ANTON OREHAR

ZA DOBRO VOLJO

Prodajalec cvrtja. — Pij IX. se je rad sprehajal in obenem obiskoval cerkve, dobrodelne ustanove, ječe in podobno. Nekega dne na enem takih svojih potov zagleda stražnike, ki so bili pravkar prijeli možakarja, ki je ob majhni pečici cvrl razne prigrizke. Ko mož zagleda papeža, brž poklekne predenj: „Svetost, tile ljudje me hočejo pustiti od lakote umreti! Kako naj živim družino, če ne prodajam cvrtja. Ti pa pravijo, da se iz pečice preveč kadi in da okajam onile spomenik. Dajte mi, prosim, dovoljenje, naj še dalje smem prodajatj cvrtje!“ Papež veli prinesiti papir in pero, potem pa zapiše: „Naj cvre, kjer hoče, kadar hoče, kolikor hoče.“

To ni stvar vere. — Legenda papežem zabičuje, češ „Non videbis annos Petri“ (Ne boš učakal Petrovih let) na rimskem prestolu. Ko ga je zasedel Pij IX., mu je neki njegov prijatelj potožil nad tako naglo smrtjo. Pij IX. ga je brž potolažil: „To pa ni stvar vere.“ In res se je tako zgodilo, da je vladal 31 let, 7 mesecev in 29 dni, torej več kakor sv. Peter. Eden izmed kardinalov, ki so ga izvolili, se je ob tako dolgem življenju preplašen čudil:

„Mislili smo, da smo izvolili svetega očeta in ne večnega.“

„Ne govorim z mrtvimi.“ — Po letu 1870 je nekega dne neka v črno oblečena dama prihitela v Vatikan in nujno hotela govoriti s sv. očetom. Ta se je ravno zahvaljeval po sv. maši. Ko mu povedo, da žele nujno z njim govoriti, pravi: „Jaz ne govorim z mrličiči.“ „Ampak, svetost, saj ni mrlič, samo v črnem je.“ „Rekel sem vam, da ne govorim z mrličiči,“ je trdo odvrnil papež. Komornik je preplašen odšel v sprejemnico in tam zagledal damo na tleh. Poklicali so zdravnika, ki je ugotovil smrt. Mrlič pa ni bil nobena ženska, ampak preoblečeni možki, ki je bil hotel usmrtiti papeža.

Nerodni pepelnik. — Ko je bil Leon XIII. še nuncij v Bruslju, se ga je neki diplomat hotel privoščiti. Sklical je na neki družbi več drugih ohlapnih glav, potem pa ponudil „smehljajočemu se Pecciju“, kot so takrat imenovali Leona XIII., pepelnik, na katerem je bila vslikana razgaljena ženska v nedostojni drži. Nuncij je vzel pepelnik v roke, naglo pogledal sliko, potem pa, ne da bi pokazal kakršno koli razburjenje, nedolžno vprašal diplomata: „Vaša gospa, ne?..“

Kadilci. — Malo znan slikar je nekaj delal za papeža. Potem ga je ta sprejel v avdienci in mu med drugim ponudil tudi svojo tobačnico, češ naj si postreže. „Te slabostj pa nimam,“ se je zahvalil papežu. Leonu XIII. ni bilo najbolj prav, da mu je tako pokadil, pa je dejal: „Če bi bila res slabost, bi jo vi gotovo imeli.“

Čudno. — Ko je bil Janez XXIII. še nuncij v Parizu, je nekoč dejal diplomatom: „Ali ni to čudno: Kadarkoli se srečam s kako bolj razgaljeno gospo, vsi pogledate mene in ne nje!“

Testament kardinala Stepinca

Mojim dragim vernikom!

Božja Previdnost mi je po svojih skrivnostnih načrtih poverila mnogo let od tega breme nadpastirja vaših duš.

Prepričan sem, da je bilo takrat v naši nadškofiji mnogo duhovnikov bolj učenih, krépostnih in zaslužnih od mene, saj sem bil posvečen v duhovnika komaj tri leta in pol prej in me nihče ni poznal. Če se danes po vsem tem vprašam, zakaj je Bog izbral prav mene za to službo, se moram poslužiti besed sv. Pavla Korinčanom: „Kar je nespametnega na svetu, si je Bog izvolil, da bi osramotil modre, in kar je slabotnega na svetu, si je Bog izvolil, da bi osramotil, kar je močnega; in izvolil si je Bog, kar je na svetu preprostega in zaničevanega, to, kar ni nič, da uniči to, kar je, — da se noben človek ne bo hvalil pred njim“ (1 Kor 1, 27-29).

Od dneva moje izvolitve je preteklo mnogo let, viharjih in težkih, ki so končno strla moje moči. Slutim, da ne bom več dolgo. Zavedam se, da nisem bil brez napak, in še bolj to čutim, če se spomnim na besede sv. Janeza: „Ako rečemo, da nimamo greha, sami sebe varamo“ (1 Jan 1, 8).

Če sem naredil komu kaj slabega, ga odkritosrčno prosim odpuščanja; in tistim, ki so meni hudo storili, odpuščam iz vsega srca. Če bi tega ne naredil, bi ne bil vreden, da stopim pred Kristusa Odrešenika, ki je na križu molil za tiste, ki so ga križali: „Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo“ (Lk 23, 34).

Ko se poslavljam od vas, dragi verniki, se mi zdi potrebno, da vam povem nekaj besed, ki so kot moja duhovna oporoka. Tudi po smrti bi rad, kolikor je v moji moči, da bi bili daleč od nevarnosti, ki vam grozijo, in da bi se vaša sreča pomnožila, kolikor je mogoče v tej solzni dolini. Zdi se mi to toliko bolj potrebno, ker vi, dragi verniki, sestavljate velik del hrvaškega ljudstva, kjer mi je božja Previdnost odkazala delo; kar vam bom povedal, bo v korist tudi drugim.

Ostanite trdni v veri

Med nas so se vrinili brezbožni ljudje, ki so, čeprav v manjšini, vse naredili, da bi iztrgali iz vaših duš Boga, in ki trdijo, da boste srečni tudi brez Boga. Toda jaz vam v trenutku, ko zapuščam to zemljo, moram povedati o vsakem takem poskusu z besedami preroka Izaija: „O moje ljudstvo, tisti, ki te blagrujejo, te varajo in rušijo pot, po kateri boš moralo hoditi.“ Ali niste slišali, kar pravi od Boga navdihnjeni pesnik: „Če Gospod ne zida hiše, zastonj se trudijo tisti, ki jo gradijo; če Gospod ne varje mesta, zastonj bdi straža?“ (Ps 126). Hoteti biti srečen brez Boga pomeni graditi babilonski stolp, katerega gradnja je prinesla graditeljem zmedo v jezikih

in razpršitev po svetu. Tako se bo brez dvoma zgodilo tudi v bodoče. Vsak tak poskus graditi kulturo, civilizacijo in blagostanje kakega naroda brez Boga, pomeni pospešiti njegov pogin za ta svet in za večnost. Zato vam tudi jaz ob slovesu od vas ponavljam besede sv. Pavla Filipljanom: „Bodite trdni v Gospodu.“ Samo v Bogu je vaša časna in večna sreča, proč od Boga je le poguba. Ali ni res, da je tudi izgubljeni sin v evangeliju mislil, da bo našel srečo, ko je zapustil očetovo hišo? Odšel je z doma bogat, a potem kakšen je bil? Rad bi se nasitil z želodom, ki so ga jedle njegove svinje, a nihče mu ga ni dal.

Ljudje, ki zaničujejo Boga, vas hočejo torej oddaljiti od njega in vas tako ponižati na zelo nizko stopnjo. Njihovo delo je od Boga prekleto; in to je razumljivo, ker: „Gospod se ne da zasmehovati.“ Namesto sreče, ki jo obljublja, vam ob koncu ne bodo mogli dati niti človeku najbolj potrebnih reči. Vedno bo tako, ker je beseda božja nezmotljiva. Prerok pravi: „O Gospod, Ti si upanje Izraelovo. Vsi tisti, ki Te zapustijo, bodo osramočeni, in tisti, ki se oddaljujejo od Tebe, bodo zapisani v prah, ker so zapustili Gospoda, vir žive vode.“ (Jer 17, 13).

Ostanite zvesti katoličani Cerkvi

Veliki in dobri Bog po padcu v zemeliskem raju ni zapustil človeka, čeprav bi to zaslužil. Ljubil je svet tako, da je poslal svojega Sina, da ga reši, kot pravi apostol: „Otel nas je iz oblasti teme in prestavil v kraljestvo svojega preljubega Sina.“ (Kol. 1, 13). To kraljestvo je Kristusova

Kardinal Stepinac na sprehodu z župnikom iz Krašiča

Cerkev, katoliška Cerkev, ki je toliko stara, kot je stara krščanska vera. Cerkev ni spremenila svojega nauka niti za črko, ampak uči danes, kar je prejela od svetih apostolov. Svoj sedež ima v Rimu in ga bo imela do konca sveta. Tam je bival prvi namestnik Kristusov, ki je vodil Cerkev, tam bivajo njegovi nasledniki, papeži. Znano je vam, kar je rekel Jezus Petru: „Ti si Peter-skala in na to skalo bom sezidal svojo Cerkev in peklena vrata je ne bodo premagala.“ (Mt 16, 18). Pravila je torej to: „Kjer je Peter, tam je Kristusova Cerkev.“

Dragi moji verniki, ostanite zvesti Kristusovi Cerkvi za vsako ceno, tudi za ceno življenja, če je treba, Kristusovi Cerkvi, ki ima za vrhovnega poglavarja naslednika sv. Petra. Vi veste, da so naši očetje in naši predniki skozi stoletja prelivali potoke in reke krvi, da so ohranili zaklad katoliške vere in da so ostali zvesti Kristusovi Cerkvi. Vi bi ne bili vredni imena svojih očetov, če bi dopustili, da vas odtrgajo od skale, na kateri je Kristus zgradil svojo Cerkev.

Leta 1941 smo se pripravljali na slovesno proslavo 13. stoletnice prvih vezi s Sv. Stolico, a vojna je to preprečila. Toda ne vojna ne mir ne sreča ne nesreča ne smejo omajati naše odločitve, da ostanemo do smrti zvesti Kristusovi Cerkvi. Ponavljati moramo z Izraelci ob babilonskih rekah: „Če pozabimo nate, Jeruzalem, naj se posuši naša desnica.“ (Ps 136). Če bi bil kdo med vami, duhovnik ali laik, ki bi samo za trenutek omahoval, naj bo njegova hiša daleč od vas. Rekli boste, da sodim prestrogo. Vaš najhujši sovražnik bi bil, če bi vam skrival resnico. Če tako govorim, delam to za vaš večji blagor. Ali ni opozarjal Jezus: „Glejte, da vas kdo ne premosti?“ (Mt 24, 4).

Biti ločen od Kristusa pomeni biti kot od trte odsekana mladika. Usoda takega človeka bo tista, kot jo je opisal Jezus pri zadnji večerji: „Če kdo ne ostane v meni, se kakor mladika vrže ven in usahne; in jih poberejo, vržejo v ogenj in gore.“ (Jan 15, 6).

Zvestoba torej katoliški Cerkvi do groba!

Radi častite Marijo Devico

Težko bi bilo življenje v družini, če bi manjkala mati. Cerkev je velika božja družina. Bog je dal mater svoji družini, preblaženo Devico Marijo, ki je božja in naša mati. Dragi verniki, naši predniki so posejali našo domovino s cerkvami, Mariji posvečenimi. Njena slika je bila na praporih naših očetov, ko so šli v boj za Kristusa in svobodo; pred njene oltarje so poklekali spokorniki, od Gospoda proseč odpušcanje svojih grehov po priprošnji nje, ki je Pribežališče grešnikov; vanjo so zaupali naši očetje v vseh težavah zasebnega in narodnega življenja. Držite tradicijo naših očetov. K temu vas spodbujajo tudi vrhovni poglavarji Cerkve, najvišji učeniki v veri. Če boste z iskreno in stalno ljubeznijo častili Marijo, bo veljala tudi za vas beseda sv. pisma: „Kdor mater spoštuje, je podoben tistemu, ki zbira za-

klade.“ (Eccl 3, 5). Samo komunistični brezbožniki so bili zmožni vtakniti v šolske učbenike kletvine proti Materi božji, kletvine, ki sem jih obsodil že leta 1946 med znanim tako imenovanim procesom zoper mene, ko so z njim upali, da bodo lahko izbrisali katoliško Cerkev iz naše domovine z zamahom peresa. Bog naj ne dovoli, da bi kdo izmed vas posnemal te hudobneže v zasramovanju Matere božje. Za takega velja beseda sv. pisma: „Kdor greni življenje svoji materi, je preklet od Gospoda.“ (Eccl 3, 18).

Končno, ker je Bog ljubezen, kot pravi apostol, ljubite se med seboj! Bratsko se vedno ljubite! Bodite enega srca in enega duha! A ljubite tudi svoje sovražnike, ker je to božja zapoved: „Da boste otroci vašega nebeškega Očeta, ki velewa soncu, da vzhaja nad hudobnimi in dobrimi, ter pošilja dež pravičnim in krivičnim.“ (Mt 5, 45). Od ljubezni do sovražnikov naj vas ne zadržuje njihova hudobija: eno je človek, drugo je njegova hudobija. Človek, pravi sv. Avguštín, je delo božje, hudobija je delo človekovo: ljubi to, kar je naredil Bog, in ne tega, kar je naredil človek.

Spomnite se včasih v molitvah tudi na mene, vašega nadpastirja v težkih časih, da mi bo Bog usmiljen. Upam, da mi bo usmiljeni Jezus naklonil milost, da bom lahko v nebesih prosil za vse vas, dokler bo stal svet in bo obstojala naša škofija, da boste dosegli namen, za katerega vas je Bog ustvaril.

+ ALOJZIJ KARD. STEPINAC
zagrebški nadškof

Krašič, 28. maja 1957

ČAS JE ZLATO

„Poleg milosti,“ pravi kardinal Manning, „je čas najdragocenejši dar božji.“ Dostikrat na to čisto pozabljamo in uporabljamo čas za lenobno pohajkovanje ali pa sanjarimo, kako bomo nekoč nastopali, kakšne uspehe bomo želi.

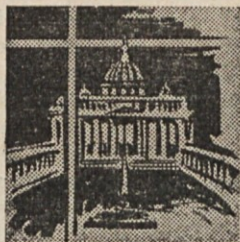
Ne mislimo pa, da je vse pravzaprav odvisno od tega, kako zdaj ta trenutek, ta dan uporabimo. Če bomo dan za dnem govorili, da bomo jutri to in to začeli študirati, da se bomo prihodnji mesec varovali teh napak, da si bomo kedaj pozneje začeli graditi lep značaj: tako ne bomo nikoli nič dosegli ne v znanju ne v izoblikovanju značaja.

Zdaj! To je važno! Sedanji čas — to je, kar imam v svoji oblasti. Kar je bilo v preteklosti, kar sem včeraj storil,

če sem jo včeraj polomil, to ni več v mojih rokah.

Tudi za pobožnost ne vem, kako bo. Danes, ta trenutek moram nekaj storiti, nekaj koristnega, potrebnega. V tem trenutku moram izvršiti svojo dolžnost. Če se bom v vsakem času tega zavedal, da moram prav zdaj izvršiti svojo dolžnost — „kar more, to mož je storiti dolžan“: da se moram prav v tem trenutku premagati, potem bo moje življenje zares plodovito, potem bom mogel reči, da vsaj nekoliko posnemam Kristusa, ki je ob vsaki uri svojega življenja bil ves v tem, kar je od njega tista ura zahtevala.

To je umetnost, ki jo pozna tako malo ljudi! Dostikrat se naslajamo, kakor pravi nemški pisatelj Klug, v pretekli sreči

SVETI OČE GOVORI

Stalna borba med dobrim in zlom, med življenjem in smrtjo. Na veliko-nočno nedeljo opoldne se je na trgu sv. Petra v Rimu zbrala množica ljudi, da in krščanskemu svetu. Velika noč je praznik vseh praznikov, je rekel takoj v začetku sv. oče. Vedno moramo biti hvaležni božjemu Sinu in Sinu Marije, da nas je odrešil s svojo dragoceno krvjo. Ta kri je bila prelita za vse grešno človeštvo, da se reši in doseže večno življenje. Žalostno trpljenje in smrt Kristusova, ki smo se je spominjali v velikem tednu, je slavna, velika zmaga. Stvarnik, početnik življenja je zmagal, je zmagovalec in živi večno. Na zemlji se borba med dobrim in zlom še vedno nadaljuje. Na eni strani je Kristus, njegova Cerkev in učiteljstvo ter vsi krščanski verniki združeni v bratski ljubezni. S Cerkvijo je vedno združen, ki je obsežen v resnici, pravici in miru. Nasproti Kristusu, Cerkvi in vernikom je

brezboštvo, zmotne ideje o osebnem in javnem življenju, je pretirana oblast in fizično nasilje, ki prinaša nesrečo in ruševine. Mnogo je kristjanov, ki radi svoje vere trpijo preganjanje. Odvzete so jim osebne in državljske pravice. Prenašajo stalno velike žrtve in veliko trpijo. Z njim moramo biti vsi povezani v duhu in veri. Dosti ljudi trpi pomanjkanje tvarnih dobrin potrebnih za življenje, drugi so preganjani radi same pripadnosti. Tudi s temi moramo biti združeni v duhu krščanske solidarnosti, proseč Boga, da jim pomaga in približa dan pravice.

Več krščanske ljubezni v naše življenje! Letos se krščanski svet spominja 300-letnice smrti sv. Vincencija Pavelskega. Za to priliko je sv. oče poslal patru W. Hotteny-u posebno pismo, v katerem poudari glavne poteze tega velikega svetnika. Koliko dobrega je storil krščanskemu ljudstvu! Služil je revežem in nesrečnim in jih imenoval svoje gospodarje. Velika so njegova dela v moralnem in socialnem pogledu, ki so ohranila svojo veliko vrednost vse do današnjih dni. Kljub velikemu sodobnemu napredku je krščanska ljubezen, ki jo je učil sv. Vincencij in tudi praktično izvrševal, za nas čas zelo potrebna. Znanost in tehnika prinašata neko hladnost in medsebojne odnose. Človeške duše so plen egoizma, pretiranega samoljubja, ki ne pozna meja. V mednarodnih odnosih prevladuje strah in ne ljubezen. V zasebno in javno življenje moramo prinesiti več resnične krščanske ljubezni, da bo boljše na svetu. Črpati jo pa moramo iz nadnaravnih virov, kot je to storil sv. Vincencij.

Enakopravnost med možem in ženo. Toliko se govori o enakosti in enakopravnosti med močjem in ženo. Po nauku katoliške Cerkve ima žena kot

oseba iste pravice in enako dostojanstvo kot moški. Božja volja pa je, da imata moški in ženska v družbi različne funkcije. Te se ne izključujejo, ampak dopolnjujejo. Le tako se morejo izvrševati naloge in poslanstva, ki ga je Bog določil človeku. Cerkev se je vedno veliko trudila za pravice in dostojanstvo žene povsod tam, kjer so bile zanikane. Posebej se je trudila za pravice in dostojanstvo žene, ki mora delati izven doma. (Iz govora papeža Janeza XXIII. zastopnicam Mednarodnega kongresa ženskih krščanskih združenj dne 24. 4. 1960.)

Evharistija je velika realnost v življenju Cerkve. V sv. Evharistiji je dobilo naše odrešenje svojo dopolnitev in nebeški izraz. Preden je šel Kristus umret in ločit od nas nam je dal v jed in pijačo lastno telo in kri ter naročil, da naj to delamo v njegov spomin! Sv. Rešnje Telo! To zasenči vse luči stvarstva, pomeni, da je Kristus stalno med nami. Pri sv. maši se stalno obnavlja Kristusova daritev na križu. Dosti jih ne pozna vrednostj sv. maše in sv. Evharistije. Dosti jih je pa tudi, ki vsak dan stopajo k obhajilni mizi in znajo ceniti neskončno vrednost sv. obhajila. Pred vznožjem oltarja poklekujejo skromni in mogočni. Njihove duše so združene z Odrešenikom, od katerega prejemajo neskončne milosti. V sv. Evharistiji je Kristus stalno med nami in s svojo Cerkvijo. (Sv. oče Janez XXIII. v govoru ob prvi stoletnici kongregacije Najsvetejšega Zakramenta, 28. 2. 1960.)

Nedolžnost ali pokora sta poti, ki vodita k Bogu. V letošnjem postu je sv. oče obiskal več rimskih cerkva. V govoru v cerkvi sv. Sabine, dne 3. 3. 1960, kjer je bilo zbranih tudi veliko otrok, je rekel, da le nedolžnosti dolgujemo za veselje v življenju. Duhov-

niki in vsi dobri laiki imajo poslanstvo in apostolat nedolžnosti. Imajo nalogo, da odvrtaajo zlo od nedolžnih rož. Kljub temu, da se v življenju toliko pazimo in varujemo, vedno se nabere nekoliko prahu na naši obleki in obvalu. Lahko se dogodi še večje zlo, da pademo. V teh primerih ni druge rešitve kot pokora. Kjer je krivda, je potrebna tudi pokora. To moramo vsi razumeti. Postni čas je vedno čas pokore in očiščevanja. V nebesa bomo prišli samo po dveh poteh, to je po poti nedolžnosti ali poti pokore. Druge poti ni.

Skromnj tesar iz Nazareta je zgled in zaščitnik delavcem. Na praznik dela, 1. maja 1960, je papež Janez XXIII. govoril delavcem. Ostro je obsodil komunizem in postavil delavcem za zgled ponižnega tesarja Jožefa iz Nazareta in sveto Družino. Zmotne ideje varajo delavstvo. Na eni strani pretiravajo v zahtevanju svobode, istočasno pa oropajo delavca lastne osebnosti in ga pripravljajo za brezpogojnega sužnja. Hočejo ga ponižati na sredstvo borbe, in ko bi ga ne rabili več, prepustiti lastni usodi. Zalo se take zmotne ideje trudijo delavstvo odtrgati od Boga, ki je edini zaščitnik in pomočnik revnih ter zatiranih. Od Boga smo tudi prejeli vse kar imamo, življenje in sredstva, ki jih potrebujemo. Njemu moramo zaupati in se zateči v potrebi.

Svetna oblast mora sodelovati pri delu za нравno dobro državljanov. Cerkev mora imeti vso pomoč državne oblasti, da lahko nudi solidno krščansko vzgojo in formacijo, še posebej mladini. Pomagati mora pri verskem pouku v šolah, ga podpirati, poleg tega pa braniti javno moralo in odstranjevati nevarnosti, ki se pojavljajo na najrazličnejše načine. (Papež Janez XXIII. v nagovoru peruanskemu predsedniku dne 22. 2. 1960.)

ŽIVLJENJSKA ODLOČITEV

Jeglič je kot mlad študent vedno mislil na to, da bo postal duhovnik. Da, hrepenel je po tem stanu.

Pa saj težav ni čutil. Živel je neomadeževano, njegova duša je bila polna najsvetejših vzorov, nobena senca ni šla preko čiste gladine mladega, nedotaknjena srca.

Težak boj

Toda po lepem, neskaljenem miru se je bližal grozen vihar. Čakal ga je težak boj. Vse, kar je velikega, se mora preizkusiti.

V črtici, bil je namreč tudi pisatelj, je popisal svoje težke boje. Napisal je v sedmi šoli, ko je bil sredi teh bojev. Iz črtice izvemo, da se je boj za poklic začel v šesti šoli. Poklicna misel in misel, da bi zapustil zavod „Alojzijevišče“, kjer je živel, ga je vsega zbegala. Sošolci in nekateri visokošolci, s katerimi je imel zveze, so nanj pritiskali. Zaslutili so, da bo stopil v bogoslovje. Sam pravi: „Nekega dne so me zvbavili v svojo tovarišijo. V tej so pa sovražno govorili zoper Cerkev in silno udrihali po duhovnikih. Bil sem razočaran. Tovariši so se mi kar zasmilili in nikdar več nisem šel v njihovo družbo. Misel na Dunaj so mi zagrenili.“ Toda oni niso odnehali. „Kaj, far boš? Tako izvrsten si, pa te bo farštvo požrlo?“ Tako je šlo jo razredu. Pa še drugače. Nekdo mu je pisal pismo, ki je sicer datirano za nekaj let pozneje, a spada prav v sredo teh bojev v šesti in sedmi

Duhovništvo je samo eno, a pota do njega so tako številna, kakor so številni kandidati, ki se zanj odločajo. Pričujoča zgodba opisuje, kako je nadškof Jeglič, čigar 23. obletnico smrti ta mesec obhajamo, prišel do sklepa, da bo postal duhovnik.

šoli. Glasi se: „Res, škoda te je! Odmrl boš svetu, odmrl slovenskemu svetu! Kako si bil vnet za narod, vabil si svoje mlade moči, da bi se hitreje okrepile v njegov blagoslov; izvrstno si napredoval in smo radovaje se govorili: Anton bo stal v prvi vrsti zoper narodne dušmane, Anton bo gotovo dober delavec na slovstvenem polju, oral bo sam in druge navduševal v besedi in zgledu; že so se jele spopinjati naše misli, že si se z uspehom poskusil... In ko bi tudi tvoj bistri duh ne otemnel — kar se bo gotovo zgodilo — ali boš smel kaj delati za narod? Pisati ti ne bo dovoljeno, saj duhovniki preklinjajo vse romane in novele, saj duhovniki vse romano- in novelopisce hudičem izročajo. In z dramatikjo je isto, ker duhovniki so sploh sovražniki vsakemu takemu napredku in tem se boš tudi ti prišteval! Anton, Anton! Lej, kaj si se pregrešil nad Slovenijo, izdal si jo in ne zaslužiš, da se zoveš njen sin...!“ In tako je šlo zopet in zopet. Ne samo en dan. Kdor ve, kaj je fantovski ponos, bo razumel, kako je moralo ponosnega Gorenjca, dijaka, ki je vse druge daleč prekašal po svojem znanju in strogo neomadeževanem življenju, boleti. V dušo so ga pekli zlasti očitki proti duhovnikom. Sam pravi: „Kot dijaka me je domači župnik (Keše) večkrat k sebi povabil, včasih na kosilo, včasih na obisk in h kakemu sosedu. Spoznal sem

vse gospode okoli Radovljice in Bleda in sem jih močno spoštoval. To prijateljstvo je vplivalo, da sem bolj solidno živel, se varoval kakih nevarnih tovarišij in posedanja po gostilnah. Duhovnike pa sem videl, kako so dobri, kako mili, kako ljubeznivi, tako skrbni za vernike in kako goreči za čast božjo, kako za Boga in svoj narod delajo. Mislil sem: Ali bi bila nečast, če bi tudi jaz tak postal? Miru ni bilo. Nasprotno, vedno bolj sem trpel. Močno sem želel, naj se že poleže boj, ki že tako dolgo strašno divja v duši. Kje me hoče imeti Bog, v svetnem stanu ali v duhovništvu?“

Začel je tudi telesno pešati, volja do učenja mu je ginila, v šoli se je poznalo. Vsega ga je prevzelo. Takole opisuje svoj položaj: „Hud boj je moral divjati v prsih mladeničevih, da je prej vesel, zdaj vedno bolj se žalostil. A najhuje mu je bilo, da je moral vso težo sam nositi; toliko da ga ni podrla na tla. Kolikokrat mu je vrelo po glavi, kolikokrat ni mogel zvečer zaspati. Votlo so se razlegale ponočne ure, ko je vse mirno ležalo in spalo, a on se je preobračal nemirno v postelji — vsaka ura se mu je zdela večnost. Pa tudi v spanju ni imel niti miru niti počitka. Razburjena domišljija mu je kazala strašne pošasti, ki so ga popolnoma omamile, in ko se je zjutraj zbudil, je bil bolj truden nego zvečer — glava ga je bolela, udje so bili oslabei...“

Doma so vedeli za njegove težave. Žalostni so bili. Da jih potolaži, jim piše pismo. Matere ni bilo več, piše sestri Mici, ki je takrat doma gospodinjala. Pismo se je ohranilo. Važno je, ker v njem Jeglič razlaga, kako se je boril. Po eni strani je zajemljivo zaradi popisa njegovih notranjih bojov in visokih vzorov, po drugi pa zaradi po-

pisa tedanjih razmer. Iz pisma odseva vsa nežna, sočutna ljubezen do sestre. Odkriva ji svoje boje. Popisuje, kako ga je mikala prostost, vesela družba, slo-

Nadškof dr. Anton B. Jeglič

venska pesem in delo za narod. Rad bi postal učenik, ki bi vzgajal in navduševal slovenske mladeniče, dosegel bi slavo in čast. Na drugi strani pa se mu je odpirala trnjeva pot, odpoved svetu, ozir na druge, skromna služba... Potem razvije lepe misli o blagoslovu in težavah dobrega duhovnika, pa tudi o nesreči in škodi nepravih poklicev. Dolge mesece se je boril in mojstrsko opisuje to mučno stanje.

Še hujši vihar

Končno so mu prišle težave še z druge strani. Dolgo jih ni poznal, saj sam popisuje v svojem dnevniku, kako ves nedolžen je bil. „Ko sem bil gimnazijec, sem o počitnicah včasih zahajal v neko hišo blizu Dvorske vasi, kjer je bila prav lepa in dobra dekle, nekdam v Bégunjah moja sošolka. Najmanjše

slabe misli nisem imel. Le to se mi je čudno zdelo, da se mi je deklica, ko sem bil bolj dorastel in že v višji gimnaziji, večkrat skrila. Neke nedelje grem zopet v dotično hišo. Na potu me srečajo fantje in me začno povpraševati, če imam svoje dekle, da k njej zahajam. Sedaj se mi je kar nekako posvetilo v glavi, da sem nekako spoznal, kako je moje obiskovanje neprimerno in bi moglo biti nevarno. Kar obrnil sem se domov in v dotično hišo nisem nikdar več zašel. "To je bilo takrat... Toda fant je dozorel in narava se je budila v njem. Čustven in strasten, kakor je bil že od mladih nog, da se je naenkrat znašel sredi zavesti, da čuti še „drugo postavo v sebi“. In ker je bil vedno ves človek in ves človeški, ni nič nenavadnega, da mu tudi srčna bolezen ni prizanesla. V omenjeni črtici imamo dokaze za to.

Popolna jasnost

Bilo mu je tem huje. V tem stanju je našel plemenitega prijatelja, ki mu je z dobro prijateljsko besedo pomagal preko težav. „Ni čuda torej,“ pravi sam, „da se je zdaj, ko je prijatelj uganil njegove srčne bolečine, koj čutil olehčanega.“ Ta prijatelj pa mu je pobijal tudi vse ugovore in pomisleke zoper duhovski stan. Dvogovori med njim in Jegličem so mojstrsko popisani..

A bilo se je treba odločiti. Sila je

prikipela do vrhunca, boj je pil Jegliču duševne in telesne moči. V nevarnosti je bilo vse njegovo zdravje. Obupno je iskal pomoči. In našel jo je. Sam popisuje: „Ko pridem domov na počitnice, vstanem nekega dne prav zgodaj in grem k Mariji Pomagaj na Brezje. Tam sem Mariji vse razložil. Dolgo sem jo prosil, naj me reši pretežkega duševnega trpljenja, ki me tako mori. Predložil sem ji vsa pota, ki me lahko vodijo v življenje. Po dolgem, dolgem času, se je začelo svetlikati. Vedno bolj mi je bilo jasno, da Gospod Bog hoče, naj mu služim v duhovništvu. Vsi pomisleki so se razpršili. Ves strah se je razblinil v nič. Pred menoj je stalo duhovništvo v prečudni lepoti. Pred Marijinim oltarjem sem sklenil, da z božjo pomočjo postanem duhovnik. Sedaj sem bil popolnoma miren. Čutil sem se močnega zoper prihodnje napade. Kako sem se Mariji iz vsega srca zahvalil, ve le ona...“

In sestri Mici je zapisal: „Duhoven bom, po svojem lastnem pričanju; hočem biti duhoven vnet...“ To je bilo meseca maja, ko je bil Jeglič v osmi šoli. Že prej pa je zapisal: „Zdaj pa, svet, ti napovem boj do svojega zadnjega dihljaja.“ Boj je bil končan in Jeglič je mirno zrl svoji maturi in svojemu bodočemu poklicu nasproti.

(Po knjigi msgr. dr. Jožeta Jagodica „Nadškof Jeglič“)

„Zakaj vsak (veliki) duhovnik se jemlje izmed ljudi in se postavlja za ljudi v tem, kar se nanaša na Boga, da daruje dari in daritve za grehe in more imeti potrpljenje s tistimi, ki so neredni in se motijo, ker je tudi sam obdan s slabostjo in mora zaradi nje kakor za ljudstvo tudi zase opravljati daritve za grehe. In nobeden si ne prisvaja te časti, ampak kliče ga Bog kakor Arona.“

(Sv. Pavel v pismu Hebrejcem 5, 1-4)

KAKO GLEDATE NA DUHOVNIKA? KAJ PRIČAKUJETE OD NJEGA?

Po francoskem zgledu so tudi v Španiji izvedli tako povpraševanje med vidnejšimi osebnostmi — pisatelji. Nekaterne odgovore v bistvenih izvlečkih objavljamo. Pri izbiri smo izločili duhovnike, bolj pa se ozirali na tista imena, ki so tudi v Argentini poznana.

2 vprašani in 11 odgovorov

Lili Alvarez:

Zame je — duhovnik — oče, s katerim lahko govorim o Bogu in njegovem kraljestvu na zemlji. Biti mora „vsem vse“, zato: ne le v zakristiji; ne preveč v svetu.

José Luis L. Aranguren

Kaj pričakujem od duhovnika? Nočem, da bi bil preduhoven in bi reševal vsa družbena vprašanja; nočem, da bi bil tovariš, katoliški pisatelj ali krščanski eksistencialist... Naj bo svet (čeprav nikdar ne doseže oltarja) in naj mi pomaga, da še jaz postanem. A zato bo moral biti resničen in pristen. Mora govoriti o Bogu iz poznanja in ljubezni, mora biti bogoslovec in bogoznanec — čeprav ne bo pisal bogoslovnih knjig.

Carmen Conde

Smatram, da ljudje na splošno so do duhovnika kruti: hočejo, da bi bil tako popoln, da bi ga nihče drugi izmed smrtnikov ne mogel prekositi. Da, naj bo popoln: naj potrebuje le Boga in služi le Bogu; a zadosti je, da izpolnjuje svoje poslanstvo. Tega ima vsak izmed nas, takega ali takega, in vsak ga mora izpolniti popolno. Kako naj dopustim, da me bo duhovnik prekosil z izpolnjevanjem svojega, jaz pa ne bi mogega, čeprav v majhnem leposlovnem krogu?

Miguel Delibes

...Kako neumna propaganda za seme-nišče: 'Vsi želimo duhovnika ob strani na zadnjo uro!' Jaz pravim, da ga po-

trebujem ob strani v življenju. Zato pa mora biti povsod navzoč in od vsepovsod vse usmerjati navzgor.

Eugenio D' Ors

Ti vprašanji moreta veljati le za katališke duhovnike, ker je njihov položaj v svetu edinstven. Zame je duhovnik ne le duhovnik, marveč tudi nosilec kulture, vojak svete vojske, katere znak je služba vesoljnemu in večnemu. V današnjih nemirnih časih naj bo tudi solzvestobe, ki bo ohranila najvišje človeške vrednote za bodočnost.

Lorenzo Gomis

Reči, naj bi bil svet, bi se ne reklo nič. Sveti smo morda vsi pisatelji, zdravniki, mornarji. Jaz pričakujem od duhovnika, naj bo kot drugi, dober kristjan in dober človek. V ostalem pa naj se ne razlikuje od nas v ničemer, niti v kreposti. Če pa naj katere ima več, naj bo ponižnost. Zato mi je bil všeč duhovnik, ki je zadnjič sedel v baru, pil Coca-Colo in gledal slikanice.

Carmen Laforet

Moj odgovor, če bi ga zapisala, je v evangelijih. Sicer pa sem duhovnika, dobrega ali slabega, spoštovala zaradi njegovega poslanstva, do duhovnikov kot družbenega razreda, pa sem se vedno počutila vsaj tujo...

Pedro Laín Entralgo

Kaj pričakujem od duhovnika? Da duhovnik pričakuje zame, upa zame. Duhovnik naj se tako specializira, da bo tudi drugim dosegal blaženost. Kako, to vprašanje bi nabil jaz, svetni človek, ki

potrebuje, da kdo zame upa, po vseh semeniščih v Španiji.

Gregorio Marañón

Ne morem odgovoriti. Vidim mlade duhovnike, ki so popolni optimisti, in mnogo pričakujem od njih... To naj zadošča. Ne morem še kaj drugega pribiti k tako tolažljivi resnici...

José María Pemán

Duhovnik je na zadnji stopnji življenjske lestvice, ki se vzpenja od rudnin navzgor. V antroposferi je zadnja stopnja sakrosfera, svetoozračje. Duhovnik mora, če le more, uhajati zmerom znova vanj. — A želim, da se mu tega ne vidi: naj trpi in zakrije. Naj se v življenju smeji močno kot dober delavec. Kadar bi najrajši „ne bil doma“, naj stopi na prag in vpraša: „Kaj želite?“ Želimo vsi govoriti z nekom, ki zna skrivati, kako nizki se mu moramo zdeti.

Carlos Santamaría

Duhovnika sem zmerom spoštoval. A to je v glavnem stvar vzgoje in mnogokrat opažamo ta pojav tudi v nekatoliških in nevernih krogih. Ko stopi v stik z duhovnikom, tak človek doživi najrazličnejša, nepričakovana doživetja: radovednost, strah, začudenje, zadrego, veselje sovraštvo. Če je duhovnik neduhoven, bo odbijal med katoličani in nekatoličani. Če je pristen, bomo v njem videli in sprejemali ves nauk, ki ga uči. — Zame je duhovnik skrivnost, ker ga gledom v luči vere. Pričakujem pa od njega le, da veruje v svoje duhovništvo in ga ljubi.

Brez dvoma, duhovniki so ljudje. Toda zaprimo oči pred njihovimi slabostmi, napakami, celo pred grehi, če jih imajo, in mislimo le na njih čudovito moč ter jim izkazujemo resnično in globoko spoštovanje. Popravimo nespoštljivost, ki smo jo do njih zagrešili s tem, da zanje molimo.

J. L. Monsambré

Objavljamo prvi del pastirskega pisma katoliških škofov Jugoslavije, ki so ga za letošnjo veliko noč napisali naši mladini.

MLADINA, PISMO ZATE!

1. Tudi-letos vam vaši škofje pošljajo velikonočno pismo. Tokrat ga naslavljamo naši mladini, vam, mladeniči in dekleta.

Pa tudi tebe, oče in mati, bo zanimala vsebina našega pisma. Saj pazite na svoje otroke in želite, da bi bili dobri in taki ostali. Pazljivo torej poslušajte, kaj pišemo vašim otrokom, in pomagajte, da se tudi uresniči, kar jim dopovedujemo in svetujemo. Bodite nam pomočniki!

O sveti čistosti in poštenem življenju mladine moramo govoriti, ker smo od Boga postavljeni varuhi duš za vse vernike, tudi za mladino. Naša mladina je morda že mnogo slišala o spolnem življenju, pa ji morda še nihče ni spregovoril o tem z verskega in nramnega stališča krščanske vere.

2. Letos 21. junija poteče 10 let, kar je bila razglašena za svetnico mlada deklica današnjega časa, sv. Marija Goretti. Na veličastnih slovesnostih ob razglasitvi je bila v Rimu tudi njena mati Assunta. V baziliki sv. Petra je gorelo na stotine sveč, zvonili so zvonovi, v cerkev sv. Petra so se zgrnile nepregledne množice ljudi. Skromna kmečka mati je sedela pred papežem, kardinali in škofi ter poslušala, kako papež slovesno razglašajo njeno hčer za svetnico. Materi Assunti je drhtelo srce, bila je vsa v solzah in krčevito so se ji stisnile sklenjene roke, ko je sto tisoče vernikov s silnim in navdušenim glasom vzklikalo: „Sveta Marija Goretti, prosi za nas!“

3. Zakaj je Cerkev razglasila Marijo Goretti za svetnico?

Zaradi njenega duhovnega junaštva, zaradi njene ljubezni do bele lilije sv. čistosti, zaradi njene odločne pripravljenosti, da rajši dá življenje, kakor da bi izgubila nedolžnost. Marija je prelila kri in ohranila devištvo, deklinški ponos. Ubijavec Alessandro Serenelli jo je v razvneti strasti napadel: vdaj se ali pa boš umrla! Marija je stokala, se umikala in se branila: rajši smrt kakor greh! Alessandro je planil nanjo z nožem, Marija je vzkliknila in se zgrudila oblita s krvjo: „Mama, umiram, mama, mama!...“ Assunta se je sklonila nad umirajočega otroka... Bela lilija umira s krvjo oblita, toda zlomljena ni bila.

Marija Goretti je junakinja in pravi heroj v obrambi nedolžnosti, svojega devištva. Cerkev jo je povzdignila na oltar, da kakor sonce sveti tebi, draga mladina, in ti kaže pot zmage. Ona je vzor vsem tistim, ki se bojujejo za sv. čistost in deviško nedolžnost.

4. Draga katoliška mladina! Prav za 10-letnico, kar je bila razglašena za svetnico Marija Goretti, devica mučenica, bi ti tvoji škofje s tem pismom radi pokazali vso lepoto čistega in neomadeževanega življenja, vso grdobo nečistega greha in pohotne strasti, bi ti radi odprli oči, da vidiš vse nevarnosti in si predstaviš vso pogubnost, ki preži nate; hkrati pa bi ti radi pokazali pota do zmage duha nad telesom.

Kaj je krepost čistosti?

5. Bog je ustvaril človeka kot moža in ženo ter jima zaupal del svoje stvarniške moči. S porajanjem otrok dajejo starši domovini nove državljane, nebesom pa prihodnje prebivavce in svetnike.

Toda to veliko delo in skrivnostno božjo zasnovano naše narave je dovoljeno izvajati samo urejeno po poroki v sv. zakonu. Zato Bog v 6. in 9. zapovedi prepoveduje vse nečiste misli, želje in dejanja, to se pravi vsako zadovoljevanje spolnega nagona zunaj zakona, pa tudi v samem zakonu, če naravnost nasprotuje namenu zakona.

6. Kdor se vsega tega váruje, to se pravi, kdor se zaradi Boga in npravne lepote takega stanja ne pregreši ne zoper šesto ne zoper deveto božjo zapoved, ta živi čisto, zanj pravimo, da ima krepost sv. čistosti. Tiste osebe pa, ki zaradi Boga ohranijo neomadeževano dušo in telo, so, pravimo, deviške.

Cerkev od svojih prvih začetkov imenuje svete device osebe, ki so svoje devištvo posvetile Bogu z zaobljubo, bodi časno bodi večno.

Za tiste kristjane pa, ki niso nikoli storili ne le nobenega nečistega greha, marveč tudi ne kakršnega koli drugega velikega greha, pravimo, da so ohranili krstno nedolžnost.

7. Kreposti sv. čistosti in devištva varujeta in spremljata sramežljivost in spodobnost. Spodobnost se kaže v umerjenosti gibanja, besed, oblačenja in nakita itd. Čistost posebno varujeta spodobnost oči in sramežljivo vedenje pred osebami drugega spola.

8. Kreposti čistosti in devištva sta resnični duhovni vrednoti, sta pravi npravni vrline.

To nam dokazuje Božje razodetje z razglasom 6. in 9. božje zapovedi. Jezus je zelo ostro poudaril vzvišenost deviškega življenja, ko je omenil tiste, ki so ostali neoženjeni „zaradi nebeškega kraljestva“ (Mt 19, 12). Sv. apostol Pavel pa obsoja nečistovanje kot velik greh in hudo graja vse njegove vrste, češ da bi se taki grehi med kristjani še spomniti ne smeli. V pismu Korinčanom pa sv. Pavel priporoča deviški stañ in hvali devištvo (1 Kor 7).

9. Božji Sin Jezus, naš odrešenik, je svoje življenje preživel deviško. Prav tako njegova presveta mati Marija in njegov rednik sv. Jožef, pa tudi njegov predhodnik sv. Janez Krstnik in najljubši učenec sv. Janez Evangelist.

Ni torej čudno, da so v prvih krščanskih stoletjih zelo visoko cenili krepost devištva. V prvi krščanski dobi so škofje in cerkveni pisatelji sestavili za device pravila pobožnega življenja in s pismom ali besedo izrekli največjo pohvalo devištvu.

10. V prvih krščanskih stoletjih se Cerkev ponaša z neštetimi svetimi devicami, ki jim je krepost čistosti dajala moč, da so darovale tudi življenje za Jezusa. Take so n. pr. svete device mučence: sv. Neža, Lucija, Agata, Cecilija, Evfemija, Apolonija, Barbara, Katarina, Filomena in druge. Pa imamo tudi mnogo nedolžnih mladeničev mučencev, kakor sv. Pankracij, Tarzicij, Venancij in drugi.

Časne in večne koristi čistega življenja

11. Sv. čistost je ključ do osebne svetosti, odskočna deska od zemeljskih k nebeškim stvarim in k vzvišenim verskim in domovinskim vzorom.

12. Zlasti velike so koristi čiste mladosti za dušo in telo, za časno in večno življenje.

Mladina, ki leta samo za čutnimi užitki in se spušča v nespodobne zveze in grešna pustolovska znanja, ne naprti samo greha duši, marveč škoduje tudi zdravju, ko preko mere draži svoje živce in duševnost.

Nasprotno pa kdor mladost preživi čisto, bo ohranil duševno in telesno zdravje. Ti mirno dozorevajo, njihova duševnost in telesni organizem se razvijata postopno in pravilno.

13. Njihova prihodnja družina, ki si jo bodo kdaj ustvarili v zakonu, bo imela od njihove mladostne zadržnosti neizrekljive koristi. Ti bodo prinesli v novo družino ohranjeno zdravje, umirjenega duha, plemenito srce in poroštvo, da bodo hoteli in mogli svojemu zakonskemu tovarišu ostati zvesti v zakonu. Prestopki zakonske zvestobe so razkroj družine, vzrok preprirov, ločitev in velikih nesreč za otroke.

14. Zelo nesrečen je položaj deklet, ki zapeljane izgubijo devištvo in morajo morda sprejeti nase celó težko breme skrbi za otroka. Kako strašne so pa posledice za starše in otroke, če se poroči oseba, ki se je v mladosti z grešnim življenjem okužila, je splošno znano.

15. Slednjič pa mora krščanska mladina računati tudi z Božjim blagoslovom. Tega si ne pridobivamo, če z grehi žalimo Boga, marveč z zdržnostjo in drugimi Bogu ljubimi deli.

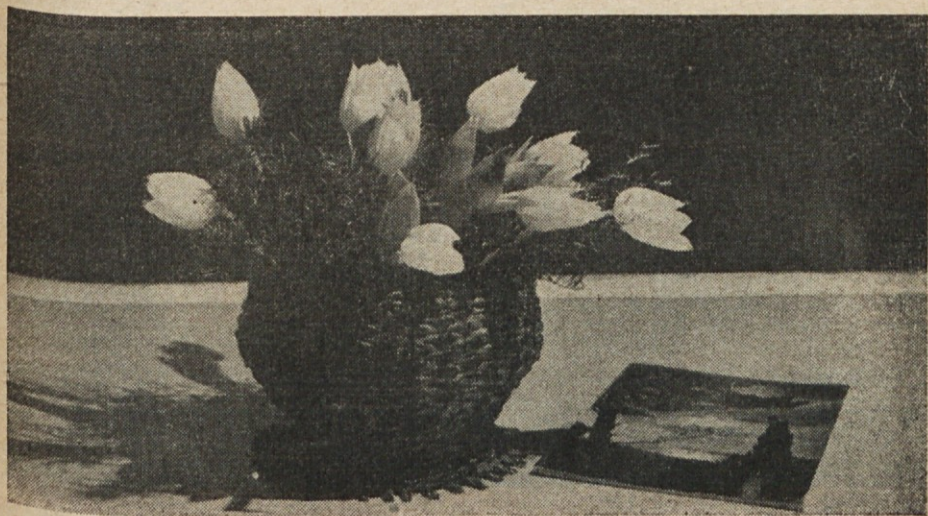
Z ohranjanjem sv. čistosti in devištva si nenehoma pridobivamo velike zasluge za nebesa, ker je to nenehna žrtev Bogu, in to ena najlepših in največjih, ker je spolni nagon ena najmočnejših strasti.

16. Poudariti moramo tudi velike uspehe, ki jih je Cerkev v vseh stoletjih dosegala ravno po deviško živelih osebah. Požrtvovalna duhovniška služba, vsestranska misijonska delavnost, cerkvena sirotišča, bolnice, ubožnice, verske šole, cerkvena znanstvena in umetniška delavnost, vse to so prekrasni sadovi svetega devištva.

17. Po mnogih naših krajih je danes mnogo več žensk kakor moških. Nujno se torej del naših deklet ne more poročiti. Te so torej prisiljene, da žive in se postarajo kot dekleta. Pogosto se taka dekleta čutijo nesrečne pa tudi družba jih rada nekako omalovažuje.

Druge, poročene žene jih nekako prezirajo in gledajo nanje z viška.

18. Tako stališče ni pravilno in ga ne navdihuje krščansko pojmovanje življenja. Dobro si zapomnite, dragi verniki: ni ne sramota ne nesreča, če dekle ostane neporočena. Devištvo, tudi prisiljeno devištvo je višje in

častnejše od zakona, če ga sprejmeš vsaj kot prostovoljni križ. Taka dekleta so bliže krščanskemu vzoru duhovnosti in žrtve, svobodnejše so in prostejše ovir, ki se stavijo na pot pobožnosti, in pripravnejše so za apostolat. To je samo po sebi jasno, pa je jasen tudi nauk apostola Pavla: „Ženska, ki ni omožena, in devica skrbi za to, kar je Gospodovega, da bi bila sveta po telesu in po duhu. Katera je pa omožena, skrbi za to, kar je svetnega, kako bi ugajala možu“ (1 Kor 7, 34).

19. Katoliška dekleta! Nikar ne žalujte, če ostanete neomožene!

Mar ni neprimerno bolje, da ostanete poštena dekleta, kakor da stopite v kak tak zakon, v katerem bi bila v nevarnosti vaša vera, bi si utegnile omadeževati vest in morda ostati leta in leta brez sv. zakramentov? Saj to bi pomenilo staviti dušo v nevarnost večnega pogubljenja.

20. Katoliški starši! Nikar ne silite svojih hčera, da se po vsi sili poročijo, samo da se rešite skrbi zanje! Bodo že našle svoje mesto v življenju, čeprav se ne možé. Če bodo le poštene ostale, in to z božjo milostjo lahko ostane vsako dekle, bodo v življenju mirne in zadovoljne, koristne sebi družini, družbi in Cerkvi.

Taka dekleta so lahko angeli varuhi svoji družini, molitvena srca župnije, cerkvene pevke, pomočnice pri pouku krščanskega nauka, lahko obiskujejo bolnike, skrbijo za siromake in podobno. Pomagajo lahko pri širjenju Kristusovega evangelija v postavljanju božjega kraljestva na zemlji. Mar je to malenkost pred Bogom?

(Nadaljevanje prihodnjič)

Slovenija je vsa posejana s prijaznimi cerkvicami

PO

SVETU

Fatima

Tretji del „fatimske skrivnosti“ ne bo objavljen, zatrjujejo pristojne oblasti na Portugalskem. Msgr. Borges, rektor semenišča v Fatimi, razlaga, da se bo to zgodilo zaradi „modre zadržanosti“ Cerkve.

Kot znano, je to tretjo skrivnost napisala Lucija, eden izmed treh čudežnih fatimskih otrok, ki živi sedaj kot sestra v karmeličanskem samostanu, v posebnem pismu, ki se zapečateni hrani na škofiji v Leiriji na Portugalskem, kamor spada tudi Fatima. Lucija je naročila, da tega pisma ne smejo odpreti pred letom 1960. Ni pa s tem rekla, naj njegovo vsebino leta 1960 razglasijo vsemu svetu. Zato bo verjetno res, da bodo pismo odprli, toda njegova vsebina bo ostala znana le malokomu. Tako piše Kirchenblatt iz Monakovega.

Dunaj

Berlinski škof, kardinal Doepfner in drugi škofje Vzhodne Nemčije so izdali posebno pastirsko pismo, ki so

ga duhovniki brali po vseh cerkvah. Škofje pravijo v pismu, da ne more biti nobenega zblizanja med socializmom, ki je zgrajen na dialektičnem materializmu, in krščanstvom. Škofje pozivajo vernike, naj odkrito izpovedujejo svoje krščansko prepričanje, naj zavračajo civilni zakon in komunistično posvetitev mladine. Vzdržijo naj se vsake delavnosti, ki je v nasprotju z njihovim katoliškim prepričanjem. Ne smejo molčati, kadar nasprotniki javno blatijo vero, Cerkev. Niti s pasivnim zadržanjem ni dovoljeno podpirati brezbožne propagande.

Rim

Italijanski škofje so v maju izdali skupno pastirsko pismo, v katerem vernike opozarjajo na nevarnost laicizma.

Laicizem, to je teženje, da se izri- ne vpliv Cerkve iz vsega javnega in kar mogoče tudi zasebnega življenja, se po izjavi, strašno širi. Opaža se zlasti v neprestani gonji proti duhovnikom; v poskušanju, da bi uvedli ločitev zakona ter popravilj konkordat med sv. stolico in italijansko državo; v zlobni kritiki, ki jo je Cerkev deležna od vseh strani.

Köln

Nad 10.000 mladih vajencev, pomočnikov in delavcev se je zbralo sredi marca v minoritski cerkvi v Kölnu, kjer so molili, da bi bil „oče Kolping“ kmalu proglašen za blaženega. Dan prej so odprli grob tega velikega duhovnika, ki je svoje življenje posvetil skrbi za mlade delavce.

Dublin

Na Irskem je vsako leto posvečenih kakih 400 duhovnikov. Od teh pa jih potrebuje Irska za dušnopastirstvo v

domovini le kakih 100. Ostali delujejo po drugih deželah. Tako so lanskoletni novomašniki prišli v različne dekekroge: 100 jih je v dušnem pastirstvu v domovini, 100 jih deluje v angleško govorečih deželah (Anglija, USA, Avstralija in drugod), 75 jih je odšlo v misijone v Afriko, Južno Ameriko, na razna otočja Tihega oceana in še v druge misijonske pokrajine; 125 pa jih deluje v raznih redovih in kongregacijah.

Buenos Aires

Za 150. obletnico argentinske svobode, 25. maja, so argentinski škofje pod predsedstvom kardinala Caggiana, nadškofa v Buenos Airesu, izdali pastirsko pismo. V pismu pravijo, da je svoboda, za katero se je Cerkev vedno borila v prvih vrstah, „dragocen dar narave, ki človeka visoko dviga nad brezumne živali.“

Varšava

Poljski kardinal Višinski je izdal posebno pastirsko pismo, v katerem zavrača uzakonitev morjenja nerojenih otrok.

Madrid

V letu 1920 je imela Španija 21 milijonov prebivalcev. Med temi je delovalo 34.420 duhovnikov, to je en duhovnik za 619 duš. Leta 1957 pa se je število ljudi dvignilo na 39 milijonov, duhovnikov pa je bilo le 23.372, to je en duhovnik za 1.264 ljudi.

Paris

V maju so zaključili v Franciji III. narodni kongres verskega pouka. Kongresa, kateremu je predsedoval pariški kardinal Feltrin, se je udeležilo okrog 5.000 zborovalcev. Na njem so razpravljali o verskem pouku francoske mladine.

Habana

Škofje na Kubi, kjer vlada Fidel Castro, so v maju izdali odločno pastirsko pismo, v katerem pravijo, da je komunizem največja nevarnost današnje dobe. Komunizem pa ni le pred vratj države, ampak se razodeva že v lastni hiši.

Asunción

V Asunción-u, glavnem mestu Paragvaja, so škofje ustanovili prvo katoliško univerzo. Do sedaj je obstojala le ena državna univerza, ki je imela nekaj nad 3.000 slušateljev. Je zelo laična, njen rektor je protestant.

Monakovo

Vrh 37. mednarodnega evharističnega kongresa bo poslovilna sv. maša, ki jo bo daroval 7. avgusta papežev legat.

Pri slovesnih škofovskih svetih mašah bodo sodelovali pevski zbori iz Monakovega, Dunaja, Regensburga, Fulde, Linca, Londona itd.

Tanganika

Prvi črnski kardinal Lavrian Ru gambwa se je rodil dne 12. julija 1912 v Bukongo v Tanganiki iz poganške družine. Ko mu je bilo osem let, je bil krščen obenem z vso družino. V duhovnika je bil posvečen leta 1943. Po vojni je prišel v Rim na Propagando, kjer je dosegel doktorat iz cerkvenega prava. Vrnil se je domov in bil leta 1951 posvečen za škofa. Sedaj je postal kardinal, ko mu je bilo komaj 48 let. Njegova družina je plemiškega pokolenja. V domovini je zelo upoštevan zaradi svoje učenosti, modrosti in vztrajnosti.

Avstralija

Število katoličanov v Avstraliji stalno raste. V lanskem letu je naraslo za 27.289, tako da sedaj v Avstraliji živi 2.051.124 katoličanov.

NAŠ ODNOS DO DUHOVNIKA

1 V katoliškem duhovniku gledamo Kristusa. Zato ga spoštujemo in pozdravimo ne glede na to, ali ga osebno poznamo ali ne.

2 Čim bolj neverni svet zaničuje naše duhovnike in jih skuša osmešiti, tem več spoštovanja jih hočemo mi izkazovati kot Kristusu Gospodu.

3 Čim bolj skuša neverni svet hujskati javnost proti duhovniku, tem bolj se hočemo mi zanj zavzeti, ga ščititi in skušati ustvariti duhovniku prijazno okolje.

4 Do duhovnika se hočemo vedno dostojno in spoštljivo zadržati, da mu ne bomo nikoli škodovali na njegovem dobrem glasu. Hudobni jeziki govore več, kot morejo dokazati, in s tem mečejo v blato tudi najsvetejše.

5 Čas naših duhovnikov nam je svet. Zato jih nočemo nikoli po nepotrebnem zadrževati.

6 Vse organizatorično delo je naše delo. Ne smemo z njim še duhovnika obremenjevati.

7 Če je duhovnik v naši sredi, njegovo duhovniško besedo pazljivo poslušamo in sprejemamo.

8 Za naše duhovnike moramo moliti, ker se zavedamo veličine, pa tudi težkih nalog njihovega poslanstva.

9 Pomagati hočemo našim duhovnikom, kjer le moremo. Nikdar naj nas ne prosijo zastonj pomoči, dokler obstoji le ena možnost, da moremo pomagati.

10 Darujmo tudi radi za duhovniški naraščaj, za duhovniško pomoč in molimo za dobre duhovnike!

SVETOVN EVHARISTIČNI KONGRESI

Kot že omenjeno, se je vršil prvi splošni evharistični kongres leta 1881 v mestu Lille. Bil je bolj narodni, francoski, kot mednarodni, svetovni. Liberalni, Cerkvi sovražni duh preteklega stoletja ni bil mednarodnim verskim prireditvam prav nič naklonjen. Tekom prvih deset let ti kongresi skoraj niso segli preko mej Francije, Belgije in Švice. Leta 1893 je sicer bil tak kongres v Jeruzalemu, pa so se organizatorji spet morali s svojo idejo vrniti v Francijo, ker drugod velika misel kar še ni hotela užgati. Ali delo, ki je od Boga navdihnjeno in blagoslovljeno, mora končno premagati vse ovire in pomisleke. In tako se je v resnici zgodilo, ko se je 19. stoletje prelilo v 20. vek. Papež Leon XIII. je ob prelomu stoletja posvetil ves svet božjemu Srcu Jezusovemu. Začela se je večja gorečnost za pogosto sveto obhajilo, ki ga končno zmagovito upelje sveti Pij X. in obenem tudi otrokom odpre pot do obhajilne mize. Ozračje v svetu se je začelo čistiti, verski duh se krepi.

Leta 1908 se vrši mednarodni evharistični kongres v Londonu. Čeprav ni bilo evharistične procesije, da ne bi povzročili reakcije protestantov, je bil vendar kongres za tiste čase nekaj izrednega.

Kongres v Madridu, leta 1911, je zaznamoval v organizaciji teh velikih mednarodnih prireditev velik napredek: organizirali so prvič skupno obhajilo

otrok, ki so prejeli Jezusa v za tadanje čase velikem številu: 26.000. Bil je prizor, ki ga svet do tedaj še ni videl in ki od tedaj naprej tvori eno najlepših, najganjlivejših točk kongresnih programov. Kongres v Madridu je tudi že imel mednarodni značaj.

Naslednje leto 1912 se vrši veličastni kongres na Dunaju, v prestolici tedaj še mogočne avstro-ogerske monarhije. Na njem so bili odlično zastopani tudi Slovenci. Navzočih je bilo mnogo kardinalov in škofov. Kljub silnemu nallivu se je vršila evharistična procesija, v kateri se je sam stari cesar Franc Jožef peljal v dvorni kočiji.

Sledil je leta 1913 kongres na Malti in leta 1914 v Lurdu. Prva svetovna vojna, ki je to leto izbruhnila, jih je ustavila za celih 8 let. Ko se je začelo misliti na nov kongres, so nastale težave ob vprašanju: Kje. Razdor in mržnja vojnih let se še nista bila poglela. Treba bi bilo organizirati tak kongres v kateri od nevtralnih držav. Ali Švica in Španija sta kongres že imeli, severne skandinavske države pa radi premajhnega števila katoličanov niso prišle v poštev. Težavo je torej rešil papež Benedikt XV., ki je sklical 26. mednarodni evharistični kongres v Rimu, ki je sicer prestolica Italije, katera se je tudi bojevala, a je vendar za katoliški svet sedež papeža in tako središče vesoljne Cerkve. Kongres v Rimu se je vršil v maju, leta 1922. Udeležilo se ga je nekaj škofov in par sto vernikov tudi iz Jugoslavije. Čeprav po zunanji slavi ni dosegel kongresov v Madridu in na Dunaju, je vendar poživil tradicijo in zagotovil obhajanje teh kongresov za bodočnost. Kongres v Rimu je dal tudi pobudo za prirejanje škofijskih, pokrajinskih in narodnih evharističnih kongresov, ki se od tedaj naprej uspešno vršijo leto za letom po

najrazličnejših krajih sveta. Obenem je bilo tedaj v Rimu določeno, naj se ti kongresi vršijo odslej na vsaki dve leti in ne več vsako leto in to zaradi velikosti in temeljitosti priprav. Dveletni rok se je po zadnji svetovni vojni še raztegnil.

Za rimskim je prišel leta 1924 kongres v Amsterdamu, ki so ga katoliški Holandci pripravili v vso skrbnostjo in ga v svoji globoki veri izpeljali z velikim sijajem. Na tem kongresu je bilo posebno veliko število škofov, ki so prišli iz najrazličnejših krajev.

Medtem se je pripravila za evharistični kongres Severna Amerika. Vršil se je leta 1926 v Chicago, z vsem zunanjim sijajem, ki so ga Amerikanci zmogli. Pod vodstvom energičnega in podjetnega nadškofa, kardinala Mundeleina so zgradili za to priliko ogromen, veličasten stadion. Zbor 20.000 otrok je prepeval na kongresnih svečanostih. Procesijo, ki naj bi bila po svojih pripravah nekaj edinstvenega, pa je na njenem potu, kakor svoj čas na Dunaju, oviral silen naliv. Kongresa v Chicago, prvega na amerikanskih tleh, se je udeležil tudi ljubljanski škof dr. Jeglič z nekaterimi duhovniki in je ob tisti priložnosti obiskal tudi slovenske izseljence po različnih krajih.

Po tem prvem kongresu v Ameriki je centralni odbor začel misliti tudi na druge, še bolj oddaljene kontinente. Tako se je leta 1928 vršil tak kongres v Sidney-u, v Avstraliji. Čeprav v pretežno protestantski deželi, je kongres vendar najlepše uspel in s tem dokazal, da je te vrste verskih manifestacij z uspehom možno organizirati tudi v deželah, kjer je število katoličanov majhno.

Potrjen v tej misli je odbor za leto 1930 določil za kraj kongresa mesto Kartago, v Severni Afriki, kjer je pred

1500 leti umrl veliki cerkveni učenik, svetj Avguštin. Tu so tudi nekdam živeli in za vero umrli slavni mučeniki kot sv. Ciprijan, sv. Perpetua in Felicita in mnogi drugi. Glavne kongresne slovesnosti so se vršile na razvalinah nekdanjega amfiteatra, kjer je nekdam tekla mučniška kri, kar je vsem udeležencem kongresa vtisnilo globok, nepozaben spomin. Čeprav so prebivalci okrog Karage v večini muslimanske vere, je bila udeležba na kongresu zelo velika. Romarji so prebivali pod šotori, kuhalo pa se je zanje v prevoznih vojaških kuhinjah, kar vse je dala na razpolago francoska zasedbena oblast. Spominjam se, da se je tega kongresa v Kartago od Slovencev udeležil neutrudni svetovni romar, rateški župnik gospod

VRSTA MEDNARODNIH EVHARISTIČNIH KONGRESOV

1. Lille, 1881; 2. Avignon, 1882;
3. Liège-Lüttich v Belgiji, 1883;
4. Friburg v Švici, 1884; 5. Toulouse, 1886; 6. Pariz, 1888; 7. Amberes, 1890; 8. Jeruzalem, 1893;
9. Reims, 1894; 10. Paray-le-Monial, 1897; 11. Brüssel, 1898; 12. Lurd, 1899; 13. Angers, 1900; 14. Namur, 1902; 15. Angoulême, 1904;
16. Rim, 1905; 17. Tournai, 1906;
18. Metz, 1907; 19. London, 1908;
20. Köln, 1909; 21. Montreal v Franciji, 1910; 22. Madrid, 1911;
23. Dunaj, 1912; 24. Malta, 1913;
25. Lurd, 1914; 26. Rim, 1922;
27. Amsterdam, 1924; 28. Chicago, 1926; 29. Sidney, 1928; 30. Kartago, 1930; 31. Dublin, 1932;
32. Buenos Aires, 1934; 33. Manila, 1936; 34. Budimpešta, 1938;
35. Barcelona, 1952; 36. Rio de Janeiro, 1955; 37. Monakovo, 1960.

Lavtižar, ki ga je potem v svojem poljudnem tonu v naših listih tudi prav zanimivo opisal. Pomen kartaginskega kongresa je bil v tem, da je sveta Cerkev z njim potrdila svoje tradicionalne pravice nad severnoafriškimi ozemljem, ki je bilo za časa sv. Avguština vse krščansko.

Za Kartago je prišla na vrsto zelena Irska, otok svetnikov. Leta 1932 se je vršil v Dublinu, glavnem mestu Irske, 31. mednarodni evharistični kongres, ki se je posebno odlikoval po globoki pobožnosti udeležencev. Po zunanjem sijaju so ga mnogi prejšnji kongresi presegali, saj Irska ni bogata dežela; glede zbranosti, pobožnosti in gorečnosti udeležencev pa je bil ta kongres gotovo med prvimi. Zaključni procesiji je prisostvovalo milijon ljudi in to ne gledalcev ampak pobožnih častilcev. Sveti oče papež Pij XI. je iz Rima po radiju pozdravljal ljubljeno Irsko.

V Dublinu je bilo sklenjeno, naj se vrši naslednji, 32. svetovni evharistični kongres v Buenos Airesu, glavnem mestu naše nove domovine. Kongres se je vršil v oktobru leta 1934 in je bil resnično mogočno zmagoslavje vere in katoliškega navdušenja. Argentinski katoličani so po pravici ponosni na ta kongres, ki je odprl pot boljši cerkveni organizaciji in duhovnemu prebujenju velike dežele. Za vedno se jim je tudi zapisal v srce kardinal-legat Pacelli, pozneje papež Pij XII., ki je vse zadivil s svojo ljubeznjivostjo, duhovitostjo in pobožnostjo. Od leta 1906 dalje namreč predseduje tem kongresom kardinal-legat, osebni poslanec in zastopnik papežev. O tehtni organizaciji tega kongresa, o skupnem obhajilu otrok in moških, ki je šlo v stotisoče, smo z veseljem brali tisto leto v Sloveniji in je marsikaj služilo kot vodilo pri pripravah na evharistični kongres v Ljublja-

ni, čigar 25-letni spomin smo obnovili v junijski številki naše revije. Na kongresu v Buenos Airesu so bili zastopani tudi slovenki izseljenci. V njihovem imenu je pozdravljal Jezusa v svetem Rešnjem Telesu tedanji izseljeniški duhovnik gospod Jože Kastelic, ki je 10 let zatem našel smrt pod vrhom Aconcagüe.

Za buenosaireškim kongresom se je vršil naslednji, leta 1936, v Manili, glavnem mestu Filipinov, kjer je prebivalstvo v ogromni večini katoliško.

Leta 1938 je bila sedež veličastnega kongresa Budimpešta. Kardinal-legat je bil zopet Pacelli, leto za tem papež Pij XII. Spominjam se, da se je peljal na Ogrsko v posebnem vlaku skozi Ljubljano. Na mejno postajo Rakek sta mu šla nasproti gospoda stolni prošt Nadrah in stolni dekan dr. Kimovec in sta mu izročila pozdrave škofa in slovenskega ljudstva. Škof Rožman pa je bil tedaj na birmi na deželi in se je bilo govorilo, da je bil kardinal Pacelli malo razočaran nad tem, da ga ni pozdravil na poti skozi škofijo tudi škof sam. Morda je bilo to vzrok, da se nam na kolodvoru v Ljubljani, kjer smo bili zbrani v velikem številu ob pozni uri, ni pokazal pri oknu. Spremljevalci so rekli, da počiva; tedaj smo šli Ljubljančani razočarani domov. Radi bližine se je kongresa v Budimpešti udeležilo veliko Slovencev. Kongres je bil mogočen in veličasten po svojem sijaju in je bil zadnji pred drugo svetovno vojno. Naslednje leto je že izbruhnil strašni vojni vihar, ki je za dolgo dobo ustavil zmagoslavni pohod Kristusa, Kralja miru in ljubezni, med narode sveta.

Prvi kongres po vojni se je vršil leta 1952 v Barceloni na španskem, ki so se ga udeležili tudi mnogi slovenski begunci. Bil je ta kongres veličastna verska izpoved katoliške Španije, ki je

Freska Zadnje večerje v cerkvi Najsvetejšega Zakramenta v Buenos Airesu

v strašni revoluciji toliko za vero prestala in prelila toliko mučniške krvi. Nekaj posebnega in novega na tem kongresu je bilo skupno posvečenje 1000 novomašnikov, dragocenji sad mučniške krvi.

Naslednji, 36. svetovni kongres je spet v Južni Ameriki, to pot v brazilskem glavnem mestu Rio de Janeiro. Vršil se je leta 1955, kmalu potem, ko so v Buenos Airesu gorele cerkve in so bila naša srca žalostna in zaskrbljena radi preganjanja vere in Cerkve, ki se je bilo v naši deželi razplamtelo. Pa se je evharistični Kralj v Rio spomnil vernega argentinskega ljudstva in gotovo tudi tako številnih beguncev različnih narodnosti, ki smo se sem rešili iz brezbožnega nasilja. Val preganjanja se je ustavil in Argentini je spet zasijalo sonce miru in svobode.

To je kratek zgodovinski pregled mednarodnih evharističnih kongresov, od njihovih skromnih početkov do njihovega sedanjega razmaha in pomena. Lahko bi tudi na nje obrnili Gospodovo priliko ogorčičnem zrnju, ki je najmanjše med semeni, ko pa zraste, se razvije v drevo, da ptice izpod neba priletavajo in gnezdiijo v njegovih vejah. Danes so ti kongresi gotovo najmočnejše manifestacije katoliške vere, ki

poudarjajo božjo pričujočnost v svetu in s tem važnost in vrednost nadnaravnih duhovnih dobrin v človeškem življenju. Evharistični kongresi so kakor mogočen obrambni nasip proti materializmu življenja, proti laicizmu in brezbožnemu komunizmu. Iz teh kongresov prihaja med narode zemlje mogočni klici ljubezni, edinstvi in resničnega miru, katerih simbol in vir je sveto Rešnje Telo.

Sijaj teh kongresov je dosegel v naši dobi izredno višino. Ob silnem razvoju znanosti in tehnike, prometnih sredstev in vedno novih iznajdb, lahko upamo, da bodo ti kongresi v petdesetih, sto letih še močnejši in bo njih odmev v svetu še silnejši.

Božja Previdnost je tako hotela, da so tj kongresi človeštvu v naših težkih časih, polnih nevarnosti in težav, v tolažbo in oporo. V svetem Rešnjem Telesu je in ostane vsem rodovom do konca dni Gospod Jezus Odrešenik in Zveličar. V njem je za vse narode in za vse čase vstajenje in življenje.

S temi mislimi spremljajmo v duhu monakovski kongres in molimo, da bi bili njegovi duhovni sadovi čim obilnejši in trajnejši.

ALOJZIJ KOŠMERLJ

SVETI IZDAJALCI

Ne smemo misliti, da so bili slovenski komunisti edini, ki so svojim nasprotnikom nadeli poniževalen navzdevek izdajalcev. Stvar je tako stara, kot je staro krščanstvo. Že Kristusa so njegovi sovražniki obdolžili, da je proti cesarju; in vsi prvi kristjani so bili proglašeni za prevratneže, ki skušajo uničiti rimski imperij. Kasneje ni bilo dosti boljše: kjer koli je krščanstvo prišlo na površje, je moralo iti skozi kri, trpljenje in krivične obdolžitve. Zlasti za časa protestantovske reforme je beseda izdajalec zopet postala moderna. Vsakdo, ki je ostal zvest papeštvu in je zanikal svetnim oblastnikom oblast v cerkvenih zadevah, je bil označen kot protidržaven element. Tako je tekom 16. stoletja samo v Angliji 316 vernikov darovalo svoje življenje na oltar prave vere. Od njih je bilo 237 duhovnikov; 85 jih je padalo raznim redovom: jezuitom, dominikancem, benediktincem in frančiškanom. Sveta Cerkev se jih spominja 20. junija.

Zakaj hočemo pisati prav o teh ljudeh? Ker je njihova zgodba slična oni naših mučencev, ki so zlasti v mesecu juniju 1945. darovali svoja življenja za iste ideale kot njihovi sovrstniki na Angleškem štiri stoletja preje. Tako naši ljudje kot oni iz Anglije so šli v smrt ožigosani kot sovražniki države in izdajalci naroda. Ker so bili bolj zvesti Bogu kot krivičnim oblastnikom, so morali umreti nasilne smrti. Zgodovina je angleškim katoličanom dobro ime že vrnila. Sama Cerkev jih je sprejela uradno v seznam svetnikov; naši mučenci pa še čakajo, da jim bodočnost priznanje, ki jim ga današ-

nji čas še zanika. Mi vemo, da bo do tega dneva prišlo, kajti končno vedno zmaga resnica in pravica.

VZROKI PREGANJANJA

Da bomo bolje razumeli zgodbo angleških mučencev, se moramo najprej seznaniti z vzroki preganjanja in okoliščinami, v katerih je potekalo, ker drugače ne bomo mogli doumeti, zakaj so bili obtoženi izdajstva in prevratnih namenov.

Do kralja Edvarda VI. se protestantizem v Angliji ni mogel trdno usidrati. Nasprotno! Njegov prednik, Henrik VIII. je celo tako uspešno pisal proti novi krivi veri, da mu je sv. oče nadel častni naslov branilca prave vere. Toda že dalj časa je bila položena klica no-

vega krivoverstva tudi v Angliji. Kralji so imeli namreč tudi v cerkvenih stvareh veliko besede. In ko se je kralj Henrik VIII. odločil, da bo zavrzel svojo pravo ženo Katarino Aragonsko, sta dejansko protestirala le kardinal Janez Fisher in kancler Tomaž Moor; vsem drugim katoličanom pa se je zdelo povsem naravno, da kralj lahko kaj takega stori. Henrik VIII. se je proglasil za glavo angleške Cerkve. Razkol je bil tu, ne pa še kriva vera.

Ta je dobila svoj zagon pod njegovim naslednikom Edvardom VI. Brez večjega odpora je hitro zmagala v velikih mestih in južnih grofijah dežele. Ko je prišla na oblast Marija Stuart, zakonita hči Henrika VIII. in Katarine Aragonske, je bilo že prepozno. Poleg tega je vladala le štiri leta. Morala je predati oblast svoji polsestri, zvičajni Elizabeti, hčeri Henrika VIII. in njegove dvorjanke Ane Boleyn, sama pa je končala pod sekiro.

Ana Boleyn je nastopila leta 1559. Takoj je pogazila slovesno prisego, da bo ščitila v državi katoliško vero. Za svetovalca si je vzela protestanta Viljema Cecila. Večina mučencev je iz tega časa; le malo jih je umrlo pod Karlom I., Jakobom I. in Cromwellom. Vendar je preteklo nekaj časa, da je prišlo do pravega preganjanja. Kraljica Elizabeta in sam Cecil sta bila namreč prav pod vladjo kraljice Marije Stuart odločno obsodila nekatere smrtne obsodbe, ki so bile izvršene nad protestanti.

Cecil je smatral za potrebno, da najprej protestantizem pravno utrdi. Leta 1559. je izdal dva zakona: o prednosti in enotnosti državne vere. Angleški katoličani so se nenadoma znašli v težkem položaju. Kralj je postal absoluten vladar ne samo v civilnih, temveč tudi v verskih zadevah. Večina katoličanov se

je temu uklonila radi ljubelega miru; nekateri pa so smatrali, da si je kralj prilastil pravice, ki so pristojale le rimskemu papežu.

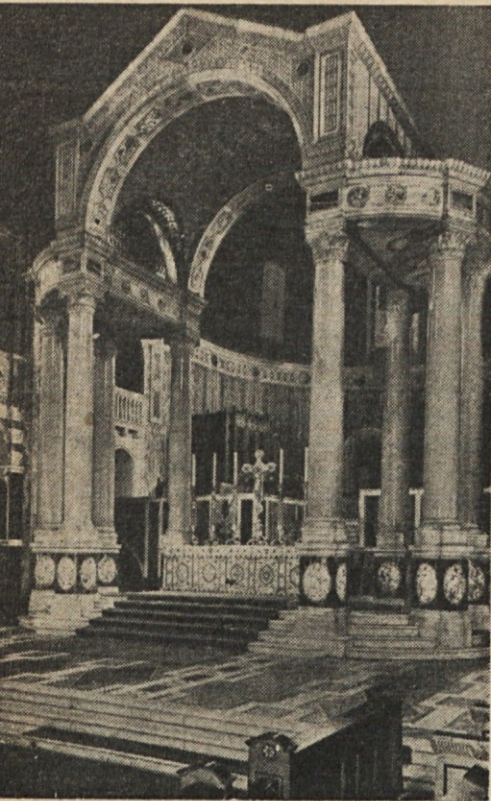
Leta 1570. je papež sv. Pij V. izobčil kraljico Elizabeto iz katoliške Cerkve. Minister Cecil je takoj udaril nazaj: vse, ki bi ta dekret razglašali, je proglasil za izdajalce. Izdajalci so postali tudi vsi duhovniki, ki so ostali zvesti papežu, prav tako vsi, ki bi jih podpirali z denarjem in hrano ali skrivali po svojih domovih.

Papežev dekret je mnoge katoličane nagnil, da so zapustili domovino in se zatekli v inozemstvo. Že l. 1556. je kardinal Allen odprl slavno semenišče v Douai v Franciji, ki naj bi skrbelo za duhovniški pomladek. Leta 1574. so iz njega odšli prvi duhovniki na tajno delo v Anglijo. Leta 1578 je isti kardinal ustanovil slično semenišče v Rimu, leta 1589 pa v Valladolidu v Španiji. Zadnji dve ustanovi obstojata še danes in skrbita za duhovniški naraščaj za angleško Cerkev.

Leta 1585. pa je izdal minister Cronwell najhujšega od dekretov zoper katoliško Cerkev. Po njem so morali vsi duhovniki zapustiti ta otok tekom štiridesetih dni; že samo dejstvo, da je bil kdo katoliški duhovnik, je pomenilo veleizdajo; vsi, ki so študirali bogoslovje v tujini, bi se morali tekom šestih mesecev vrniti domov in priseči zvestobo kralju kot glavi države in Cerkve; v nasprotnem primeru so tudi oni postali izdajalci. Za izdajstvo je bila določena smrtna kazen.

Potoki nedolžno prelite krvi

Prostor ne dopušča, da bi se podrobno ustavili pri vsakem od mučencev. Zato jih bomo razdelili v dve skupini: laike in duhovnike.

Mogočna westminstrska katedrala v Angliji, sad mučeniške krvi in priča moči angleških katoličanov

Med laiki so zastopane vse socialne plasti: od državnega kanclerja do preprostega delavca. Med njimi so tudi tri ženske. Vsakdo izmed njih je žrtvoval svoje življenje v različnih okoliščinah, dasi je bil vzrok vedno isti: zvestoba veri.

Posebno mesto zavzema med njimi sv. Tomaž Moor, zvest prijatelj kralja Henrika VIII., odličen odvetnik, ljubeč oče, sijajen državnik, -prijeten družabnik

in goreč katoličan. Ko se je kralj proglasil za glavo Cerkve, je odstopil od mesta državnega kanclerja. Hoteli so ga prisiliti, da bi položil prisego, pa jo je odklonil, češ da tega dejanja ne more vskladiti s svojo vestjo. Svojo ženo, ki ga je pregovarjala, naj kralju popusti, je odpravil z vprašanjem: „Kaj meniš, če se kralju uklonim, koliko let bom še živel v miru?“ — „Morda dvajset,“ je bil odgovor. — „Zelo slaba zamenjava,“ se je nasmehnil mož, „za dvajset let zgubiti vso večnost.“ In je šel na morišče, vesel, da si je to večnost ohranil.

Kar tiče drugih laikov, so večinoma umrli zato, ker so pomagali duhovnikom, jih skrivali po hišah in jim omogočali sv. daritev. Ana Line je pod vislicami izjavila zbrani množici: „Obsodili so me, ker sem sprejemala duhovnike v hiši. Kar obžalujem, je to, da jih nisem še več.“ — Marjeta Clitheroe je dejala pred smrtjo: „Ta pot v nebo je bolj kratka kot katera koli na zemlji.“ — In Marjeta Ward je bila obsodjena na smrt, ker je skrila vrv, s katero je pater Watson ušel iz ječe. Ko so jo pregovarjali, naj obljubi, da bo začela hoditi k protestantski službi božji, je odločno odvrnila: „Vest mi tega ne dopušča.“

Med mučencj duhovniki zavzema prvo mesto kardinal sv. Janez Fisher. Kot sv. Tomaž Moor je tudi on odklonil prisego, s katero bi priznal Henrika VIII. za glavo angleške Cerkve. 17. junija 1535 so ga obsodili na smrt. Nekaj dni pred smrtjo mu je papež Pavel III. poslal kardinalski klobuk. To je kralja tako razdražilo, da je vzkliknil: „Ta klobuk si bo moral Fisher položiti na ramena, kajti glavo mu bomo že preje mi vzeli.“ Res mu jo je krvnik odrobil s sekiro in potem za petnajst dni izpostavil na towerskem mostu v Londonu.

Petnajst dni nato se je ta glava morala umakniti glavi sv. Tomaža Moora.

Ostali duhovniki mučenci so večinoma izšli iz semenišč, ki so bila v inozemstvu. Preoblečeni v vojake, trgovce in hlapce so se vračali v rodno zemljo. Nekatere so prestregli že ob prihodu; ostalim je uspelo ostati v deželi nekaj let, toda preje ali sleje so jih odkrili. Nato se je začel njih križev pot. Močno vklenjene so zaprli v smradljive ječe. Zaslišavanja so bila pogosto dolga in mučna. Mnogi jih niso prenesli in so umrli že v zaporu.

Ostali so prišli v žalostnem fizičnem, pa dostikrat tudi duševnem stanju pred sodišče. Tam so jim navadno zastavili vprašanja kot ta-le: „Ali si želite, da bi vaša Cerkev v Angliji spet postala svobodna?“ Ogovor je bil seveda pritrđen. „In če vam to svoboda prinesejo papeške čete, ko bodo vdrle v Anglijo, kaj bi storili kot dober katoličan?“ je sodnik naprej silil v obtolenca. Lahko si mislimo, da le-ta ni mogel dati zadovoljivega odgovora. Posledica je bila: smrtna obsodba radi velezdaje.

Enkrat obsojen na smrt, je obtolenec ostal še nekaj dni v ječi. Nato so ga položili na neke vrste sanj in zavlekli na morišče. Tam so mu odvzeli vsa oblačila razen srajce. Nato so mu zavezali vrv okrog vratu. Obsojenec je moral stopiti na lestev, ki mu je je krvnik spodmaknil. Telo je zanihalo v zraku. Ko je žrtev že skoro zgubila zavest, jo je krvnik snel z vislic in ji na tleh še živi iztrgal drobovje ter srce. Nato so obtolenecu odsekali glavo, truplo pa razsekali na štiri kose in ostanke v svareče opozorilo razpostavili po mestu.

Tako so pred pet sto leti pričali svojo vero angleški katoličani. Ožigosani kot izdajalci so s pečatom sramote

odhajali s te zemlje. Zdelo se je, da je njihova žrtev zaman, kajti za dve stoletji je katoliška Cerkev v Angliji praktično prenehala obstojati. Danes pa vemo, da žrtev teh mučencev nj bila prazna. Štirje milijoni katoličanov v Angliji so danes priča, da je kri mučencev seme novih kristjanov. Dokler bodo živeli možje in žene, ki bodo pripravljene za resnico žrtvovati vse, tudi življenje, toliko časa bo resnica vedno zmagovala nad lažjo in hudobijo.

Kri angleških katoličanov, nedolžno prelita, vliva sveto prepričanje nam, slovenskim katoličanom iz 20. stoletja, da bodo tudi slovenski mučenci doživeli dan, ko jih bo Cerkev uradno proglasila za take in jim bo pečat izdajstva postal v čast, kajti če je biti zvest Cerkvi in njenemu nauku v očeh brezbožnežev izdajstvo, potem si mi vsi želimo, da postanemo taki sveti izdajalci!

Pruredil Jože Jurak

Bodite Amerikanci, polnovredni državljani, lahko ste ponosni na to, a materinski jezik vaš je slovenski, kakor naš. Ta jezik je za nas vse enak zaklad, ki ga ne smete zavreči, je dota, ki je ne smete zapraviti, temveč obogatiti se morate s slovenskim jezikom. Dobesedno mislim, ko pravim „obogatiti“. Vsak jezik, tudi jezik najmanjšega naroda, je vrednota, ki nam odpre dohod do duhovnih in kulturnih bogastev tega naroda. In tega bogastva ima slovenski narod toliko, da nas ni sram pred vsem angleško govorečim svetom. Torej: Učite, učite se slovensko, prav zares! škof Gregorij Rožman, na slovenskem dnevu v USA, avg. 1959

TABORIŠČE V SPITTALU IN NJEGOVE SPREMEMBE

Nadaljevanje poročila, kot ga je za DŽ
napisal prof. Pavel Slapar, Avstrija.

Hiše in hišice

Življenje v barakah ima svoje težave in nevarnosti. Priti v barako na obisk je kolikor toliko prijetno. Stalno v baraki prebivati pa ni lahko, ker so mnoge nevšečnosti, ki jih vsak človek več ali manj težko prenaša. Skupna pralnica, stranišče, slabo in produšno stanovanje, da sosed sosedu moti, po zimj mraz, da vleče skozi špranje v lesenih stenah, poleti vročina, ker se streha obupno razgreje, nekateri snažni do pretiranosti, drugi umazani in neredoljubni ter na čistočo nepazljivi. Na vse to se bo marsikdo spomnil, ki je kdaj stanoval v baraki. Gotovo si nihče ni želel ostati vedno v baraki. To so imele pred očmi tudi tuje in mednarodne dobrodelne organizacije, ki so hotele taboriščnikom pomagati do rednega stanovanja. Tem organizacijam je treba to uvidevnost šteti v veliko zaslugo. Če bi vprašali taboriščnike, kako naj dobivajo podporo, bi predlagali: Dajte nam vedno nekaj na roko! — Tisti denar se na ta ali drugi način zapravi in ne rodi nič trajnih uspehov. Organizacije pa so se postavile na stališče: Pomagajmo ljudem iz barak do rednega stanovanja v hišah in s tem do rednega življenja!

V Spittalu je z gradnjo hiš pričela najprej dobrodelna organizacija žena iz Holandije. Dala je na razpolago denar za deset hiš. V vsaki hiši sta po dve družini, ki imata vsaka svoj vhod. Za

vsako stranko v hiši je pred stanovanjem majhen vrt. Nekaj je za zelenjavo, nekaj za okras. Za stanovanja so se najprej priglasili tisti, ki so upali s svojim zaslužkom plačevati najemnino. Hiše so bile izročene pod pogojem, da najemniki plačajo mesečni prispevek (od 250 do 350 šilingov), ki pomeni deloma najemnino deloma odplačevanje investiranega kapitala. V 70 letih bi hiše prišle v last stanovalecev. To se pravi v tretjem rodu.

Luč, voda in kurjava so posebej. Prav tako vsakodnevna popravila. Za notranjo opremo stanovanja je moral vsak sam skrbeti.

Hiše stoje na prostoru, ki se razteza med barakami in progo. Dočim stoje barake pravokotno na progo, stoje hišice vzdolž proge.

Ko so taboriščniki opazovali gradnjo hiš, je bilo dosti godrnjanja in kritiziranja. A kljub temu so se nekateri odločili in se prijavili. V glavnem so zadovoljni. Vsak pač samo to hvali, da je prišel iz barake in da je težko opisati občutek, če prebivaš spet v urejenem zidanem stanovanju. Ker so bile hiše na hitro in pozimi grajene, so še vedno nekoliko vlažne. Upanje, da se bo to tudi še uredilo, obstoja.

Za „holandskimi“ hišami je mestna občina prevzela gradnjo manjših hiš, kamor naj bi prišle posamezne družine in deloma tudi samci. Denar za gradnjo so prispevale mednarodne dobrodelne organizacije, načrte in izgradnjo je pre-

vzela občina. Hiše so zunaj lične, vendar so manj solidno zgrajene. Za ogrodje služi les iz prejšnjih barak. Ta je prekrit s heraklitom in ometan. Hiše niso podkletene.

Kdor ima rento ali zaslužek, mora seveda plačevati najemnino in si stanovanje sam opremiti. Uprava je poskrbela, da lahko taboriščnik pri dunajskem kreditnem zavodu dobi posojilo na odplačevanje od 10 do 15 let. Nekateri so to priliko porabili, nekateri ne. Večsih se dá v kaki starinski odprodaji poceni kaj kupiti. Nekateri taboriščniki so prišli do svoje oprave na ta način že v barakah. Nato so še kako malenkost dokupili in oprava je bila kompletna. Če se kdaj boginje lepote in okusa prikradejo v bližino teh stanovanj, eno oko ali obe zatisnejo, ker bi jih sicer morale oblivati solze nad tako izvrstno „šolanim“ okusom naših taboriščnikov.

Lansko poletje so na podoben način začeli graditi še manjše hišice za majhne družine in samce. Kako se bo v njih stanovalo, je težko reči. Doslej ni še nihče poskusil. Po zimi bodo verjetno hladne. Stavbice so jako rahle. Tudi držale ne bodo dolgo. Morda en rod ali z drugo besedo: nekoliko dlje kot barake. Mnogi presoajajo te hišice precej kritično. Končno gre za vprašanje: Ali se spleča? Čemu nekaj investirati, če mora nato kmalu propasti? Zdi se, da se spleča. Sicer se pa pri teh gradnjah ne vprašuje veliko po tem, kaj se spleča. Denar je in nato se pač gradi. Odvisno je od tega, kdo s predlogom prodre. Enkrat se na ta način napravi kaj dobrega, drugič pa kaj prav slabega, da bi bilo bolje, ko bi se sploh nič ne bilo postavilo. To se opaža večkrat celo pri cerkvenih stavbah. Zdi se, da imajo vse javne gradnje podobno usodo. Res na vse se pazi samo pri zasebnih zgradbah.

Blizu teh malih hišic stoje trije veliki stanovanjski bloki. Če se postavimo pri vhodu taborišča pravokotno na cesto, po kateri smo iz mesta prišli, nam pade pogled na prostor med progo in barakami. S tem pa tudi na nove stanovanjske bloke. Doslej se tja še nihče ni vselil. Obetali so najprej do božiča, nato do velike noči, a se zna potegniti tudi tja do poznega poletja. Vsekakor je dobra volja vidna. Letos, ko obhaja ves svet begunsko leto, bi bil eden od načrtov tudi ta, da bi ljudje nehali bivati v barakah. Kaže, da se bo v Avstriji to uresničilo.

Že nekaj let sta v taborišču dve baraki predelani za delavnice različnih obrti. To ima pa spet drug izvor. Protestantske cerkve raznih evropskih držav, ki so se 1948 v Amsterdamu organizirale v Svetovni cerkveni svet (Weltkirchenrat), so hotele tudi na nek način pomagati reševati begunsko vprašanje. Lansko leto je ta cerkveni svet začel v taborišču nasproti enajsti baraki graditi veliko poslopje, ki naj bi služilo obrtni šoli. Mladina, ki raste v taborišču, naj bi po končani ljudski in meščanski šoli imela priliko priučiti se različnim obrtim. V ta namen naj bi bile v taborišču delavnice in obrtna šola. V njih bi poučevali obrtniki-taboriščniki. Ko bi bilo vse to v polnem obratu, bi imeli mnogi taboriščniki lepo existenco v taborišču. Najbrž ne bi bilo težko dobiti trg, kamor bi svoje izdelke prodajali. Zamisel lepa. Vajenci in obrtniki imajo dostop v te zgradbe ne glede na veroizpoved. Kak pritisk v tem smislu se ne izvaja.

Nekaterim beguncem ni bilo treba skrbti za novo stanovanje, ker jih je smrt pobrala. Spremili smo jih v malo stanovanje na pokopališču. Pregledal sem mrliško knjigo in našel v njej zapisanih 26 taboriščnikov-Slovencev.

VISOKA NAPETOST

Polno je primerov, o katerih žene skoraj dobesedno enako govorijo: „Kadar se bliža ura, da se bo mož vrnil iz službe, vedno opominjam otroke: Otroci, sedaj pa pridni bodite, očka pride. Vse mu lepo pripravijo: stol poleg mize, na mizo dnevnik, cigarete, poleg stola copate, potem pa se poskrijejo, da jih ne bo videl, ko pride. Jaz mu takoj prinesem kosilo in potem ga pustimo samega.“

Nad takim možem, ki hoče biti sam, ki pred njim vsa družina izgine, bi človek najpraviše napravil napis: „Pozor, visoka napetost, smrtno nevarno!“

Kot električni akumulator z visoko napetostjo, tako nabit in skrbno izoliran živi včasih mož sredi svoje družine. Dokler se ga ne dotakneš, dokler po neprevidnosti ne povzročiš kratkega stika, tako dolgo še gre. Je sicer strog molk, mučno napeto stanje, vsi govorijo šepetaje, hodijo po prstih, sporazumevajo se s pogledi in kretnjami, toda ko se mu kak član družine le preveč približa, nastane nevaren stik, iskre kot strela švignejo po vsem stanovanju, ostre besede pretresejo do mozga, očitki in grožnje padajo na vse strani.

Tak krátky stik lahko povzroči ena sama beseda, eno samo nedolžno, morda celo zelo pretehtano in premišljeno vprašanje, ki pa je bilo neizogibno potrebno, ker se z golimi kretnjami in mežikanji le ne da vse dognati.

Najhujše pa je, da tudi na vpraša-

nja navadno ne dobite pravega odgovora. Tako ob hudi plohi besed ne da nobene, ki bi odgovarjala na željo pričujočih.

Prj vsem tem se ima večkrat celo za mučenika v svoji družini. In vendar bi ga vprašali, čemu se tak „samotar“ in „posebnež“ sploh poroči, ako mu dodela manjka čut za skupno življenje; kaj šele, da bi v skupnem življenju čutil ali celo dajal — sebi in drugim — veselje do življenja.

Nekateri so že po naravi takšni in se stanje visoke napetosti začne že kmalu po prvih tednih ljubezni v zakonu, ko mož misli, da je konec poročnih slovestnosti in da se začne „normalno“ življenje. Prav to, da si predstavlja normalno življenje kot nenehno stanje visoke napetosti, ki nikoli ne pozna prijetne sproščenosti in domačnosti, najbolj dokazuje, da je zgrešil poklic in da nikakor ni primeren za zakonskega moža in še manj za družinskega očeta.

Res je pa, da je mož bolj nagnjen k samotarstvu kot žena, zato ima možki rad „svojo sobo“, medtem ko se ženska prej zadovolji s sostanovalkami. Možki je večji „individualist“, žena je vsaj, kar se moža tiče, bolj družabno bitje, se zato tudi prej dolgočasi, ako je sama, zato mora to posebnost moške narave razumeti in tudi upoštevati.

Nekaj previdne „izolacije“ ali „osamljenosti“ moža in očeta srečujemo tudi v najboljših družinah. Toda ta ne sme trajati kar dan na dan, marveč mora biti sredstvo, da si oče odpočije ali da lahko nemoteno dela, da ga nepotreben vrišč ne ovira.

Nekateri možje po naravi niso tako samotarni in so spočetka v zakonu prav prijetni in družabni, a postanejo čudaki šele z leti, ko se žene in otrok vedno bolj naveličajo. V takih primerih se

mora žena vprašati, ali ni morda sama s svojo vsiljivostjo, s stalnim „godrnjanjem“, „komandiranjem“ in „regljanjem“ povzročila, da se ji mož vedno bolj umika v „blestečo samoto“ (kakor to imenujejo Angleži: splendid isolation).

Kako lahko žena na moža vpliva in ga spremeni na dobro ali slabo stran, vidimo iz primerov, kjer je bil mož v mladih letih otožen in pust in ni razumel nobene šale, z leti ga je pa njegova ljubezniva, dovtipnosti polna žena docela spremenila, da je tudi sam vesel, šaljiv in družaben.

Toda tega nikoli ne doseže s tem, da bi „hotela“ moža spremeniti, da bi zavestno nanj vplivala ali mu morda celo očitala, kakšen je, da je pust, dolgočasen, „čudak“, da naj bo vesel in družaben. S takimi očitki ga napravi še vse bolj čudaškega, še bolj se bo začel vase zapirati in umikati vsemu. Žena more na moža vplivati samo posredno, neopazno. Ta posredni, nevidni, blagodejni, osrečujoči vpliv na moža je njena lastna osebnost, njena vesela in živahna, sončna pričujočnost sama.

Nekateri imajo dneve ali tedne popolnega „sončnega mrka“ samo včasih, kadar jih kaj „piči“. O tem slišimo večkrat razne sodbe: „Rajši imam, da mi v obraz pove vse, kar mu ni prav ali po volji, samo da ni tistega neznosnega molka v hiši.“ Ljudje včasih laže prenesejo kratko ploho z gromom in bliskom, kakor pa da morajo cele dneve ostati pod mučnim vtisom soparnega ozračja s težkim zračnim tlakom. Zlasti možje bi se morali toliko obvladati, da jim ne bi ob vsaki malo ostréjši besedi „zabegnilo“, da se potem vedejo kakor „muteč osojski“.

Takšne dneve molčečnosti in tihe zamere, ki je pravzaprav samo nekakšno „kujanje“, poznamo še vse bolj pri

HVALA VRLE ŽENE

Vrlo ženo, kdo jo najde?

Visoko presega vse bisere njena cena.

Zaupaj srce njenega moža,
in dobička mu ne manjka.

Vstaja, ko je še noč,
in daje jed svoji družini
in delo svojim deklam.

Ona mu izkazuje dobro in ničesar
hudega,

vse dni svojega življenja.

Srbi za volno in lan

in veselo dela s svojimi rokami.

Svojo dlan odpira ubogemu,
in potrebnemu podaja roke.

Ne boji se snega za svojo družino,
zakaj vsi njeni domači imajo dvojno
oblačilo.

Moč in milina sta njen okras,
in se smeji prihodnejmu dnevu.

Svoja usta odpira modro,
in na njenem jeziku so ljubke
besede.

Nadzira pota svoje družine,
in kruha lenobe ne uživa.

Njeni sinovi se dvigajo ter jo
blagrujejo,

tudi njen mož jo hvali:

„Veliko hčera je vrlo ravnalo,
ti pa jih vse presegaš.“

Varljiva je ljubkost in minljiva je
lepota;

žena, ki se boji Gospoda, ta je
hvale vredna.

Dajte ji uživati sad njenih rok,
in naj jo hvalijo pri vratih njena
dela!

Sveto pismo: Pregovori 31, 10-31

ženskem svetu. Žena se rada skuja in ne govori; mož jo ljubeznivo navori, ona pa se stran obrne in — molči; čast ima gledati samo njen hrbet: pravimo da „mulo pase“ ali „mulo kuha“.

Dve vrsti žena bi mogli v tem razlikovati. Ene se čutijo dovolj močne, kar preveč močne nad možem, zato mu vse „zabrusijo“, vse naravnost „izmolijo“. V taki hiši se pogosto vsuje ploha besed, očitkov in psovok, potem se pa na nebu vse zjasni in ti „ljubi mož si lahko znova prijazen“, ako te je še volja. Druge pa so poštene zastopnice „slabotnega spola“; ta si ne upa, ne more in se ji „ne da“, da bi kaj rekla; hudo ji je pri srcu; bolj ko jo kaj „kuha“, manj jo je volja, da bi sploh spregovorila, bolj ji vzame vsako besedo; kot okamenela je in v svoji „zamlaklosti“ uživa — prav gotovo čisto po svoje uživa — v tistem pričakovanju, da se bo mož vendarle zdrznil, da se mu bo vest le zbudila, da si bo začel očitati, kak krutnež je, in ji bo privoščil lepo beseda. Ona pa že vnaprej ve, da ji ena sama lepa beseda ne bo zalegla, da se bo še vase pogreznila, da bo še bolj užaljeno hrbet pokazala, tako da bo moral stopiti še bliže k nji, ji povedati še ganljivejših in še bolj skesanih besed; a tudi tedaj še ne bo zadostovalo. Moral bo biti mehak in ljubezniv, da jo bodo njegov nastop, njegove kretnje in besede spominjale na lepe dneve pred poroko, ko je bil včasih pred njo docela „majhen“, ko je izvabljala iz njega zadnje dokaze, da jo ima res rad, nadvse rad, samo njo rad, da tudi sebe pred njo ponižuje; potem se bo šele milostno k njemu obrnila in uprla vanj svoje trpeče oči in zadrževala bo na njenih ustih — po daljšem času preizkušnje — spet — prva beseda.

Morda se ženi vsa ta „predstava“ res posreči — enkrat, toda svaril bi jo, naj ne poskuša še drugič, kajti utegne se ji zgoditi, da mož ne bo več stopical za njo iz sobe v sobo, iz hiše na vrt, iz kota v kot in ne bo vedno nižje padal na kolena pred nekdanjo izvoljenko, marveč se bo po prvem neuspešnem poskusu, ko ne bo dobil odgovora, nekoliko zamislil, še okrog sebe pogledal, kakor se še poslednjič okrog sebe ozre — umirajoči, ko se od tega sveta poslavlja, potem pa bo sunkovito pograbil klobuk in odšel — v gostilno. Tam se bo mogoče napil, se vrnil pijan, zdiviljal... Ti pa boš nad njegovo pijanostjo in surovostjo „vila roke“, češ kašnega moža imam. Ne pomisliš pa, da si ga s svojim muhastim, kujavim ravnanjem sama pognala v gostilno. Tako nezrelo vedenje je pogosto vzrok, da gre mož po svojih potih, ženo pa pusti z njeno mulo vred, da jo pase, dokler jo hoče.

Kadar pa nesreče in stiske obiščejo družino, kadar je zares hudo, takrat se žena in mož povsem drugače vedeta. Ni „mul“, ni „cepetanja“, ni „zmerjanja“, je le velika bolečina, ki je skupna, ki zase nič ne išče, ki družijo, ki ju napravi zamišljena, da se vprašujeta, ali nista mogoče sama kaj zakrivila; ki ne očita, ki pa nagiblje ljudi, da bi si med seboj gorje olajšali; ta stori, da človek pozabi nase in mu še na misel ne pride, da bi z izpadi ali muhavostjo stisko družine še povečal.

Zato naj bi žena in mož dobro premislila, preden bi se lotila „mule“; dobro morata poznati sebe in svoje razmerje, preden bi si drznila povzročiti v družini visoko napetost, ker tako ozračje utegne biti usodno, nevarno za skupno zakonsko srečo.

DRAT

KAKO JE Z NAŠO SV. MAŠO?

KRATKO IZPRAŠEVANJE VESTI V ŠTIRIH TOČKAH:

1. Kateri del sv. maše je res „važ“ in kaj vam pomeni?
2. Kakšno vrednost ima vaša sveta maša za vso sv. Cerkev?
3. Ali vam je všeč večerna sveta maša?
4. Kaj svetujete, da bi mi vsi sv. mašo bolj podoživljali?

ODGOVORI:

Vzgojitelj:

1. Spomin živih. V trenutku, ko združim svoje namene s Kristusovimi, se tako ojači moja vera, da se mi nobena prošnja ne zdi prevelika in neuresničljiva.
2. Po nekrvavi daritvi, sv. maši, postanemo deležni milosti, ki jih je Jezus Kristus zaslužil s svojo krvavo daritvijo na križu in ravno po sv. maši prehajajo ti sadovi odrešenja na vso Cerkev, na vse človeštvo.
3. Jasno, ker zjutraj namreč, zaradi službe ne morem iti k sv. maši, in v takem položaju je gotovo še mnogo drugih.
4. Primerno bi bilo, da bi vsi verniki naglas molili mašne molitve in spremljati sv. mašo s petjem.

Delavka:

1. „Moj“ trenutek? — darovanje, da se namreč čutimo eno z žrtvijo — Jezusom.

„Et introibo ad altare Dei... — stopil bom k božjemu oltarju; k Bogu, ki razveseljuje mojo mladost...“

2. Neskončna Ljubezen se nam v sv. obhajilu daje zato, da bi se tudi mi Njemu popolnoma posvetili, predali brez pridržkov.
3. Ker moderno življenje teži za čim večjo in boljšo porabo dopoldneva, je večerna sv. maša res nadvse primerna prilagoditev sodobnim razmeram.
4. Vpeljati navado, da bi si med tednom zapisovali tiste namene, za katere moramo posebno prositi pri nedeljski sv. maši, v posebno beležko, kot to delajo že ponekod v Evropi (Francija, Nemčija).

Podjetnik:

1. Ne morem točno določiti, ker me

vsa in vsaka sv. maša popolnoma in vedno vsega „zajame“, prevzame.

2. Sv. maša je tisti rešilni vzvod in najtrdnjša opora, od koder naj se družba spet povzpne nazaj do Boga.

3. Da; zvečer se duh že nekako umiri in pozabi na skrbi preteklega dne (vsaj začasno). Duša je bolj razpoložena in pripravljena na sv. mašo in sv. obhajilo; po utrudljivem delu se popolnoma prepusti počitku v ljubečem Srcu Odrešenikovem.

4. Pospeševati pravilno rabo misala, da se ob tem čuti res nekakšen duhovni užitek, da se more sv. mašo res podoživljati.

NAŠI ODGOVORI:

1. Prav je, da ima vsak kak poseben „svoj“ trenutek pri sv. maši. Toda še važnejše in glavno pa je, da v nas ne prestanto raste res živa vera, da tako vedno pravilneje in globlje dojemamo pomen in smisel Jezusove nekrvave daritve na oltarju. In iz te žive vere, naj potem zraste trdno notranje prepričanje, ki temelji na Jezusovih besedah: „To delajte v moj spomin“ in na teženju naše duše, ki hoče vedno višje in višje, to ji pa daje ravno sv. maša s presv. Evharistijo.

2. Naj že bomo pri sv. maši pozorni, zbrani ali ne, nje sadovi, kljub temu bogate našo dušo. Toda to pa seveda ne sme biti razlog, da bi si za to ne prizadevali in vedno bolj hrepeneli po sv. maši, ki pa jih moramo vsak zase in z lastnim trudom odkrivati.

3. Predvsem moramo biti sv. Cerkvi za to odredbo in prilagoditev, na prvem mestu hvaležni. Saj se v mnogih cerkvah opaža, da je udeležba pri večerni

sv. maši večja, kot pa pri vseh ostalih dopoldanskih sv. mašah skupaj.

4. Po našem mnenju je oboje različno, namreč, zborna, skupna sv. maša in zasebna raba misala. Ločiti pa moramo: zborna sv. maša pripomore več k večjemu poznanju sv. maše med ljudstvom; medtem ko more misal to globlje spoznavanje in podoživljanje svete maše vcepljati le v dušo poodinca.

J. Re.

Iz Slovenske izseljenske zveze

Misel povezave vseh slovenskih izseljenskih društev, ki so jo sprožili slovenski izseljenski duhovniki v Evropi, je že toliko dozorela, da bo pripravljali in inicijativni odbor Slovenske izseljenske zveze že v kratkem lahko obravnaval vprašanje pravil in izpeljal volitve definitivnega odbora. Pripravljalnemu odboru so svoj pristop v Slovensko izseljensko zvezo javila številna društva iz Južne in Severne Amerike, iz Evrope in Avstralije. Vsa ta društva prejemajo Vestnik SIZ, v katerem so objavljene vse novice iz življenja Slovenske izseljenske zveze. V številu 7 tega Vestnika je bil tudi objavljen osnutek pravil in so bila vsa društva naprošena, da ta osnutek proučijo in pošljejo pripravljalnemu odboru svoje pripombe in predloge.

Na podlagi odgovorov društev se bodo sestavila definitivna pravila, ki bodo predložena občnemu zboru SIZ v odobritev. Nato se pa bodo v smislu sprejetih pravil izvolili stalni organi zveze.

Vsa slovenska izseljenska društva in sploh vsi zamejski Slovenci imajo velik interes na tem, da postane Slovenska izseljenska zveza čimpreje naša osrednja izseljenska organizacija, ki bo skrbelo za vse Slovence po vsem svetu.

Kaj je novega v Argentini?

Romanje v Luján

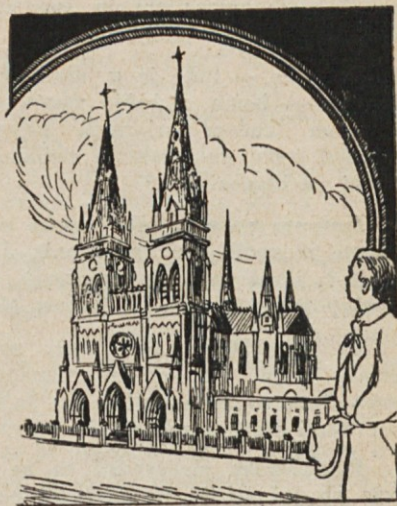
Letošnje romanje v Luján, ki je padlo na nedeljo, 8. maja, je bila ena najbolj veličastnih manifestacij, kar jih je doživela naša skupnost v Argentini, zlasti v Velikem Buenos Airesu.

Zmagoslavno je bilo glede števila rojakov, razpoloženja in volje, ki je na romanju prišla do polnega izraza.

Zbralo se je toliko rojakov, kot jih ne pride skupaj na nobeni drugi prireditvi. Iz vseh krajev ogromne Argentine so prihiteli. Vseh poklicev in stanov ter starosti so bili. Bilo jih je nad dva tisoč.

Vso to ogromno množico je prevevalo pravo romarsko razpoloženje, kar je slovesno in javno zatrdil sam krajevni škof msgr. Serafini. Pa nič čudnega ni, saj je skoraj „vsa bazilika rojakov“ pristopila k angelski mizi. Devet slovenskih duhovnikov je vse dopoldne spovedovalo, pet jih pa je delilo sv. obhajilo.

Romarsko sv. mašo z govorom je imel preč. g. direktor Anton Orehar. V govoru je razvil bogate misli o vzgoji naše mladine. Med drugim je dejal: „Mladino je treba vzgojiti. Prvi so k temu poklicani starši, njih delo naj dopolni šola in mladinske organizacije. Saj pravi škof Slomšek: „V vaših rokah so otroci, žlahtne mladike Gospodove. Mati, kj malo dete dojiš, vtisni mu v srce gorečo ljubezen do Jezusa,

prepevaj sv. pesmi in uči ga lepo moliti. Materin nauk je otrokom jutranja zarja. Pa tudi ti, oče, ne pozabi, da te je Bog postavil otroku za prvega učitelja. Zvečer po končanem delu moli s svojo družino, ob nedeljah in praznikih vodi svoje otroke k službi božji. Očetov nauk je otrokom jutranje sonce. Blagor otrokom, ki imajo skrbne, bogaboječje starše.“ — „Starši, ki so zamenjali versko vzgojo otrok, so po besedah sv. Janeza Krizostoma, storili enega največjih grehov.“

Vzgoja mora upoštevati današnje razmere, v katerih najde otrok nešteto več nevarnosti, kot je bilo v naših preteklih časih. Starši morajo otroka za te nevarnosti vzgojiti, sicer bi nepravilno tožili, kako se je otrok izgubil.

Ker ne morejo vsega sami storiti, naj pošljejo v slovenske tečaje, kjer poleg domoznanskih predmetov pouču-

jejo slovenski duhovniki krščanski nauk ter pozneje v mladinske katoliške organizacije. Naše katoliške organizacije naj pazijo, da se ne bodo dale zvoditi toku časa in razmer. Starši naj pa dajo organizacijam in šolj oporo, da bodo svoje delo mogli opraviti.

Le tako — tako je g. direktor zaključil — bomo z božjo pomočjo in skupnim trudom pripravili slovenski mladini srečo, naši narodni skupnosti v tujini pa blagostanje.“

Med sv. mašo je bilo ljudsko petje, ki ga je vodil preč. g. župnik Janez Markič, igral pa je g. Čamernik, dirigent slovenska zbor v Ramos Mejía.

Po dopoldanski pobožnosti so se rojaki zbrali na velikem romarskem vrtu. Tam so se okrepčali ter se sešli s svojimi starimi znanci.

Popoldanske slovesnosti so se pričele ob pol štirih. Po Marijini pesmi, ki je mogočno zadonela po lujanski baziliki, je stopil pred oltar preč. g. župnik Novak. V lepem govoru je naglasil, da smo letos pred Marijinim prestolom prvokrat slovenski romarji zbrani po izgubi nadpastirja škofa Rožmana. Slovenci hočemo ostati zvesti njegovim naukom in zato bomo na njegov grob položili 3 cvetke: 1. Pošiljali bomo otroke v slovenske tečaje, mladino pa v katoliške organizacije. 2. Še bolj se bomo oklenili Marije in presv. Evharistije. 3. V bratski ljubezni bomo ostali med seboj povezani.

Po govoru se je razvila pred cerkvijo mogočna procesija. Med procesijo smo peli litanije Matere božje; ob izhodu smo prejeli lepe spominske podobice s sliko Marije Pomagaj z Brezij. Na podobici pa je bilo zapisano: „V letu Gospodovem 1960, v času 37. mednarodnega evharističnega kongresa in

velikega misijona v Velikem Buenos Airesu, smo Slovenci v Argentini pred podobo Matere božje v Lujanu sklenili, da bomo v družinah živeli po božji volji in v tem duhu tudi vzgajali svoje otroke, da se bomo oklenili presv. Evharistije ter Nje, kj je Kraljica našega naroda ter da bomo v bratski povezanosti ostali zvesti Bogu in svojemu narodu.

Po procesiji je sledil blagoslov in nagovor krajevnega g. škofa mons. Serafini-ja. S pesmijo „Marija skoz' življenje“ smo zaključili dobro uspelo romanje. To romanje je najboljši dokaz, da hočemo tudi po 15 ali več let tujine ostati v bratski povezanosti zvesti Bogu in svojemu narodu.

Slovenska kulturna akcija

Med številnimi organizacijami, ki jih imamo Slovenci v Argentini, je pokazala prav lepe sadove Kulturna akcija, katere namen je gojiti ter odkrivati božjo lepoto in Resnico ter tako člane in po njih tudi druge rojake voditi k Bogu, ki je Lepota in Resnica sama.

Na občnem zboru je bil izvoljen sledeči odbor: Ruda Jurčec, predsednik; dr. Tine Debeljak, prvi podpredsednik; prof. Alojzij Geržinič, drugi podpredsednik; Marijan Marolt, tajnik, katerega pa zaradi bolezni nadomešča Božo Fink.

Kulturna akcija je v tem letu zaključila tudi s svojo umetniško šolo. Obiskovalci šole: Bukovec Ivan, Kržišnik Tone, Papež Franc, Šušteršič Darko, Vomberger Jure in Zirovnik Metka, so ob slovesu priredili razstavo. Razstava je vzbudila splošno zanimanje.

Štirinajstdnevno pa organizacija prireja svoje sestanke, izdaja „Glas Kulturne akcije“, „Meddobje“, „Vrednote“ ter knjige.

Družabna pravda

Na praznik sv. Jožefa-Delavca, 1. maja, je imela svoj redni občni zbor „Družabna pravda“, ki se posveča študiju in širjenju socialnega nauka Cerkve med rojaki.

Pred občnim zborom je bila v slovenski kapeli sv. maša. V cerkvenem govoru je g. direktor Orehar razvil misli, kako Cerkve ceni delo. Po sv. maši so odborniki podali poročila, nato pa s bile volitve, pri katerih je bil izvoljen naslednji odbor: Luka Milharčič, predsednik; Maks Jan, tajnik; Lojze Erjavec, blagajnik; Rudolf Smeru, urednik; Avgust Horvat, Gabriel Kranjc, odbornika; Janez Šest, upravnik ter Jože Jonke, Jože Korošec in Rudolf Dacar, člani nadzornega odbora.

Pismene pozdrave je „Družabna pravda“ ob tej priliki poslala: dr. Mihi Kreku, predsedniku Narodnega odbora za Slovenijo; kardinalu Caggianu, nadškofu v Buenos Airesu; p. Antonu Prešernu, generalnemu asistentu Družbe Jezusove v Rimu.

Koncert mendoškega zbora

V kroniki, ki beleži vesele in žalostne dneve, uspehe in poraze, sončna jutra in mrzle noči, bo zapisano, da je bila nedelja, 22. maja, čudovito lepi dan, praznik bratske povezanosti, veličastno zmagoslavje slovenske skupnosti v Argentini.

Tega dne nismo proslavili le 150-letnico argentinske svobode, ampak smo se po dolgih letih zopet sešli z brati in sestrami iz Mendoze, priso-

stvovali njihovemu izvrstnemu koncertu ter slišali mogočno petje vseh večjih slovenskih zborov v Argentini pod vodstvom g. ravnatelja Marka Bajuka.

Ob tem veselem in nepozabnem dnevu so vsem udeležencem, katerih je bilo nad tisoč, oživali spomini na demovino, na prelepi dom pod mogočnim Triglavom. Ti spominki so lepi, tako lepi, kot je lepa slovenska zemlja, kot je lepa naša pesem.

S spomini je oživela naša narodna zavest. Čeprav smo že 15 ali več let v tujini, čeprav gledamo druge in bogatejše narode, vendar smo ponosni, da smo sinovi in hčere malega, danes na križ pribitega slovenskega naroda, naroda, ki ljubi pesem, vero, svojo zemljo in vse, kar je dobrega in lepega na tej zemlji.

Poleg spominov in narodne zavesti pa se je preteklo nedeljo poglobila ljubezen do naše skupnosti v Argentini. Ob petju vseh krajevnih zborov smo še bolj živo spoznali, da je naša moč, naše življenje v bratski povezanosti.

A, da bo povezanost velika in lepa, moramo poleg dosedanjega prizadevanja, čim preje priti do prostorne dvorane v Slovenski hiši. Velika dvorana, lepa kapela, s prostori Slovenske hiše ter dobro urejeni krajevni domovi bodo tista ognjišča, ki bodo desetletja in desetletja dajala toploto našemu verskem in narodnemu življenju.

Da se to zgodi, priskočimo vsi, kar nas je, na delo in Bog bo po Mariji, Kraljici našega naroda dal svoj blagoslov.

MATI v IN POROČENI OTROCI

Teško je biti mati. Pravzaprav se mati uči vse življenje in spričevalo dokončno dobi šele na onem svetu.

Najtežja doba učenja ni morda detinstvo otrok niti odraščanje z vsemi težavami, ki jih ima. Najtežja doba je tedaj, ko se poročajo in poroče otroci.

Med materjo in otrokom je šlo dolga leta za nem dvogovor: prav tam od spočetja sem. Naenkrat vstopi tretja oseba: „Prva, ki govori; druga, s katero govorim; tretja,“ — o kateri se govori? Ne! Tretja, ki posluša. Morda je že tu, že vem zanjo, morda je navzoča samo duhovno, v otrokovih mislih... sreč. Posluša in nekoč bo sto-

pila dejansko pred mater, pa bo hotela vedeti, kaj ta sodi o njej, kako jo bo sprejela.

Če jô zavrne... slabo. Če jo enostavno pušča ob strani in prezira, kot da se v otrokovem življenju ni nič spremenilo... slabo. Edino možno je, da jo sprejme. Sprejme pa jo lahko ali z nujno vdanostjo ali na toliko boljših načinov vse do odkrite prijaznosti.

Tretja oseba

Kaj naj bo ta tretja oseba? En sin, ena hči več? Teško je kaj takega zahtevati. Lepo se res sliši, ali pa je mogoče? Saj prihaja iz čisto drugega okolja, z drugo preteklostjo, navadami, doživljaji in doživljanjem... čisto drugačno materjo. To sicer ne ovira, da ne bi nastala med njima prava materinska in otroška ljubezen, ki pa je bolj neizrazna kakor navadna ljubezen med pravim otrokom in materjo in je nekako v tem, da od matere sprejmejo ali ji opravičijo stvari, ki bi jih od drugih nikdar ne, in da to store z ljubeznijo.

Boljše je govoriti, da naj bi šlo za odnos med prijatelji; mati naj bi bila starejša prijateljica, kateri gre zato večje spoštovanje, a ne prevelika navezanost. Da, čim manjša navezanost, sicer se zet ali snaha nikdar ne bosta počutila dobro, nikdar ne porazgovorila o čemerkoli, tem manj, če sta drugačnega mnenja v čem, nikdar ne bosta povpraševala za svet... ne da bi se čutila dolžnega, da mu sledita.

Pa matj in poročeni sin, hči? Tu je težava še večja, zakaj tudi do teh se razgovor spremeni.

Doslej je mati v glavnem delala le eno: dajala, dajala, se razdajala. Čas, denar, sveti, ljubezen. Zdaj mora zavreči to nagonsko zatajitev same sebe¹ preiti v drugo: zatajijo samo sebe v tem, da se ne razdaja — ne da jo prosijo.

Tašča mora čakati, da jo poprosijo za to ali ono pomoč. Je čisto zmotno, če zlasti hčerke mislijo, da morajo za vsako stvar k mami na pomoč. Ta jih mora celo poučiti, a naj se nauče voditi dom same. A tudi mati se ne sme ponujati.

Če za vsako stvar kličejo mamo, potem bo nehote prešla iz čisto vsakdajšnjih tvarnih pomoči k pomoči na drugem polju: začela bo dajati nasvete, za katere je nihče ni vprašal; hotela bo vzgajati („kot je ona svoje in poglejte, kakšni so!), kar nič čudnega ni, če so otroci skoro ves dan ob njej in na njej... Tako se sčasoma mati, ki je bila prve dneve in ob izrednih primerih za mladi zakon blagoslov, spremeni prav kmalu v eno „taščo“ več.

Drugo delo

Kadar se torej materi poroče že prav vsi otroci, naj si dobi drugega dela, naj se posveti z vsem srcem možu, naj se vrže v delo za druge potrebne, samo da se ne vtika preveč v mlade družine, ki naj žive svoje življenje.

Sin jo bo seveda obiskal. Ali mu je treba brati z obraza vsako skrb, težavo, nevoljo, utrujenost — in brž povprašati pa „celiti rane“, ki jih seveda snaha ne zna! Ali je treba neprestanih obiskov, daril, nasvetov hčerki, kot da bi ji njen mož ne zadostoval?

Zmerom seveda ne bo smela čakati in molčati. So v življenju trenutki in dobe, ko vsakdo potrebuje pomoči, navsveta ali celo trdega nastopa. Morda je tedaj še najbolj uspešna mati. A ti trenutki so le redki, čeprav jih ne manjka. Če kaže, da se zakon mladih ruši, ali ne bo stopila pred sina, hči in dejala: „Če puštiš ženo, moža, pozabi, da imaš mater!“ V takih primerih mati sme in mora nastopiti spet z vso materinsko oblastjo, a tudi z modrostjo, ki so jo je naučila leta.

Koliko mater po neumnem trapi z vprašanjem: kako to, da me moji otroci ne marajo več, so tako mrzli, ali sem mar jaz že čisto odveč?

Nikoli odveč

Mati nikoli ni odveč. Zato tudi ni res, da je ne marajo več. Njeni otroci so pač preveč zaposleni čustveno s tisto tretjo osebo in z novimi bitji, ki so plod te zaposlenosti. In ko bi šlo samo za čustva! A vsaka mlada družinica ima tisoč vprašanj, ki so morda stara ko svet, a jih mora vsak sam znova rešiti, le da zlasti danes pade na mlade rame še toliko drugih zadreg. Kaka naj tedaj mislijo na mater, kot so nekdanj?

Tudi tu je treba molčati in čakati. Ko se bodo mladi vživeli, tedaj bodo spet obnovili razgovor s „staro“ materjo. Če bo morda manj čustven in manj intimen, se bo pa zmerom bolj jel spreminjati v vzajemno razumevanje in končno pravo prijateljstvo, tisto prijateljstvo med materjo in otrokom, ki je eden najlepših in najpopolnejših človeških čutenj.

VREDNO SI JE ZAPOMNITI

**Bolezni sto imamo,
a zdravje eno samo.**

**Priden človek ima kruha,
glad mori samo lenuha.**

**Prebrisana glava in pridne roké,
boljše blago so kot zlate goré.**

**Pomni, da se iz neumne šale
čestokrat nesreče že nastale.**

**Pusti, česar ne poznaš, če nečeš,
da si svojih prstov ne opečeš.**

OKROGLA HIŠA

Roman iz družinskega življenja. Itali-
jansko spisala Adriana Henriquet Stalli.
Iz španščine prevedel štefan Tonkli.

XX.

Jurčku sem dala dve liri, da si kupi kolaček kot nagrado za krasno stran, ki jo je napisal z neverjetno pazljivostjo. Denar je dal v žep in šla sva na ulico. Na pol pota sva srečala svate: množica se je gnetla pod balkon, okrašen s cvetjem in ponavljala udomačeni vzklik:

„Vrzite slaščice, vrzite slaščice!“

Z balkona pade dež slaščic. Na ulici vse vpije in se peha. Nekateri dvigajo klobuke, drugi predpasnike, nekdo dviga v zrak celo odprto dežnik in ga drži narobe. In dež slaščic pada v valovih zdaj tu zdaj tam, kjer se množica najmanj nadeja. Ena slaščica pade blizu naju, neki otrok steče za njo, pa tudi Jurček skoži in pride prvi. Otrok dvigne svoj nosek in ga gleda nevoljno.

Greva naprej.

„Si videla, mama, kako hitro sem pobral slaščico?“ reče Jurček zmago-slavno.

„Da zelo spretna mačica.“

Jurček spravi slaščico v žep in ne reče ničesar. Šla sva mimo vojnega pohabljenca, ki se postavi vsako soboto na

isti vogal na veliko blazino in prekriža svoje posinele okraške udov.

„Žal, da nimam drobiža,“ rečem so-
čutno.

„Mu dam jaz moji dve liri.“

„Napravil bi veliko dobroto.“

Jurček dene liri na krožnik z nekakim strahom. Ko greva mimo slaščičarke, opazim, da mu zastane korak. Morda misli, da mu kljub vsemu kupim kolaček? Pa jaz se držim, kot da ne opazim ničesar in on se ne ustavi, nič ne reče, pogleda pa na drugo stran, da ne bi videl izložbe. Tedaj mu stisnem ročico in mu rečem:

„Moj mali mož!“

In slišim globok vzdih olajšanja.

XXI.

Toka je zmanjkalo in smo prižgali svečo. Jurček mi reče:

„Marija dene prst v ogenj in se ne ožge. Meni ne pusti, da bi ga dal v ogenj.“

„Gotovo. Marija ima trdo kožo, ti pa ne. Ona se ne ožge, ti bi se pa.“

„Jaz pravim, da ne.“

„Jaz pa, da bi se.“

„Marija ga dene počasi in šteje do tri. Jaz bi lahko napravil isto.“

Sandru preseda ta trmoglavost. „Lahko poskusiš,“ mu reče popolnoma mirno.

Rada bi zadržala Jurčkov prst, pa tega ne storim. Če je Sandro rekel tako, omejim se samo na misel, če je v omari vse potrebno proti opeklinam. Da, vse je. Jurček dene počasi prst v plamen, kakor dela to Marija, pa glej, kako nenadoma in odločno potegne roko nazaj, obraz se mu pa spači od bolečine.

„Si se ožgal, kajne?“ reče Sandro resno in mirno.

Jurček se prime za prst in ne odgovori. Vstanem, da poiščem potrebno za

obvezo. Najbrže mu nastane mehur, upajmo, da ga cinkov oksid posuši in ne napravi rane, tako bo to zadevica enega ali dveh dni.

„Naša izkušnja je vedno bolj učinkovita kot izkušnja drugih,“ razlaga Sandro, „pa...“ Otroka posadi na kolena in mu pripoveduje dolge zgodbe o izkušnjah ljudi, tistih ljudi, ki so živeli v duplinah in so odkrili ogenj, kovine, kemične in fizične zakone in so porabili tisoče in tisoče let, da so zgradili neko čudovito stvar, ki se imenuje človeška izkušnja. Veliko jih je junaško umrlo pri tem odkritju. Toda zdaj ljudje preizkujejo, študirajo in se okoriščajo s tisto izkušnjo in v malo letih se človek nauči, kar je veljalo človeštvo tisoče let truda, v kratkem času postane lahko kdo inženir, fizik, kemik in ostalo življenje porabi za nove preizkuse in išče novih odkritij, da jih pokloni v dar ljudem, ki pridejo za nami. Toda gorje, če bi nihče ne hotel verjeti izkušnjam tistih, ki so živeli pred nami.

„Si razumel, Jurček? Mama ti je lepo razložila, da se opečeš, ker je tvoja koža bolj nežna kot Marijina in moral bi ji verjeti. Zdaj porečemo: Mami je treba verjeti. Ali te boli prst?“

„Me, malo.“

„Dobro.“

XXII.

Marija priteče vsa iz sebe in me pokliče: „Gospa, pridite, boste slišala, kako grdo besedo govori Jurček. Rekla sem mu, da je grda beseda, on jo pa vedno bolj ponavlja, zdaj bi jo rad naučil še Rema.“

Grem v otroško sobo in se ustavim ob vratih. Remo sedi na tleh na blazini. Jurček pa njemu nasproti na drugi blazini poje besedo po melodiji: svetolaska ljubezniva (to je Mariji draga popev-

ka, ki ji jo je pel nekoč neki vojak, ki... dovolj, saj je bila le prevara).

Jurček udarja takt s šibo za igranje z lokom, Remo se pa trudi, da bi izgovoril grdo besedo:

„...mrhovina, mrhovina,
daj ljubezni mi in vina...“

Vstopim, poiščem blazino in sedem še jaz k njima na tla.

„O gnili konj, kako smrdiš...“

„Pa ne! kako je ostudno, kar praviš, mama!“

„In ti, kaj si pravil?“

„Mrhovina.“

„Dobro, to je isto: mrhovina pomeni že gnilo živalsko truplo, z gomazečimi črvi in smradom... Oh, kak smrad,“ s prsti si zatisnem nos, „to se reče posebno o konjih.“

„Ampak ne!“

„O, še celo v slovarju je.“

„Seveda.“

„Besede niso nikoli grde. Grde ali lepe so stvari, ki jih hočemo povedati. Mrhovina pomeni nekaj, ki nima z ljubeznijo nič opraviti.“

„A jaz nisem vedel, kaj pomeni.“

„Bi me moral vprašati.“

„In kaj pomeni vlačuga?“

Zadržim osuplost in presenečenje in odgovorim z največjo preprostostjo:

„Pomeni zelo hudobno žensko, ki dela zelo grda dela in hoče ukrasti otrokom očeta. Mi ne poznamo takih žensk in nimamo prilike, da bi rabili take besede.“

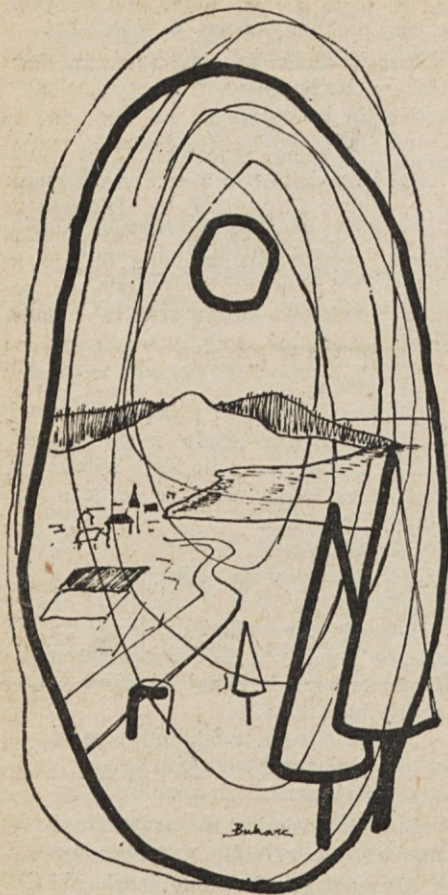
„In kaj pomeni izrodek?“

„Pomeni otroka, ki ga je zapustil oče in včasih tudi mati.“

„O, ubožček! Pa on ni nič kriv.“

„Nič. Vsega so krivi starši. Pa povej mi, kje si slišal vse te besede?“

„Slišim jih na ulici, po trgovinah. Če grem s teboj, ne opazim ničesar, ko

pa grem z Marijo, mi reče takoj, da je grda beseda, ki se ne sme ponavljati in tako si jo zapomnim.“

„Ah, ti mali Eviñ sin! Niti ti se ne rešiš pred skušnjavo prepovedanega sadja.“ Smejem se. „Jaz ti jih pa ne prepovem izgovarjati; samo žal mi je, da moram reči, da si pravi norček, ko opevaš mrhovino in je prosiš ljubezni... ha... ha... ha...“

Tudi Remo, ki ni ničesar razumel, se smeje, ker ga zgled potegne.

„Norci govorijo besede, ki jih ne razumejo; če jih kdo ponavlja kar tjaven-dan, se postavi v nevarnost, da žali ljudi, ki ga bodo imeli za neumneža in neolikanca.“

„Ah!“

Postavi se z dvema ,trema izključno genoveškimi besedami, ki krožijo v ustih potepinov in včasih tudi najvišje družbe, ki so postale krilatice in letijo skoraj neopaženo iz ust.

„Ne vidiš? Tičejo se delov našega telesa.“

„Grde so,“ reče Marija.

„Deli našega telesa so umazani samo, če se ne umijemo. Če jih dobro umijemo, so zelo snažni. In ker ima vsak del našega bitja, tudi najmanjši, važno nalogo, ki jo mora izpolniti in nam ga je dal Bog prav za to, da nam opravlja to važno službo, ga moramo spoštovati. Še več, imamo dele telesa, za katere moramo še posebej skrbeti, ker so zelo občutljivi.

Borilci in boksarji se morajo izogibati udarcev v spodnji del trebuha, kajti udarec v te dele bi lahko povzročil smrt. Zdaj je torej stvar taka: smejati se tem delom telesa, zaničevati jih, norčevati se iz njih je naravnost neumno in je tudi žalitev Boga, ki nas je tako ustvaril, ki nas je ustvaril tako popolno in razumno, da bi se morali čuditi z odprtimi usti, ko se učimo o teh delih. Čim bolj se učimo in čim več čudes odkrijemo v našem telesu, bolj verujemo v božjo modrost.“

„Torej tisti, ki se iz teh stvari norčujejo, ne verujejo v Boga?“

„Morda verujejo, pa so nevedneži. Ti ne smeš biti nevednež.“

Med tem je Remo napravil lužico na blazino.

„Oh, kakšen prašiček!“ vzklikne Jurček.

„Zakaj prašiček? Midva sva nerodna, da sva med klepetanjem pozabila, da bi mu primaknila posodo. On je naredil nekaj neizogibno potrebnega. Vidiš? Ta lužica, ki ji pravimo seč, vsebuje mnogo strupov, ki so bili v njegove telesu in bi našega dragega bratca umorili, ko bi ne imel onega važnega dela telesa, ki te strupe zbere in vrže ven. Ali se ti zdi lepo, da se kdo norčuje iz tega dragocenega uda, ki nam rešuje življenje?“

Jurček je presenečen. Pripovedujem mu tako velike in zanimive stvari.

„Zakaj mi ne poveš vsega o našem telesu?“

„Vsega? Če začnem, ne pridem več do konca...“

Tako sem vzela v roke veliko očetovo knjigo, kjer je mnogo izrednih slik, kjer so celo popolnoma nagi otroci in je napisana beseda seč in ostale, ki se zde tako grde, pa niso, če so napisane v očetovi knjigi. Oče ima le resne knjige.

„Seveda se ne začneva od tu učiti o človeškem telesu. Te stvari sem ti pokazala, da se prepričaš, da ni umazanih besedi. Umazana in neumna je lahko le naša raba teh besedi. Umazano in neumno je izgovarjati jih tako kot nevedneži po ulicah... ali pa jih prepevati.“

XXIII.

Drugo jutro, ko je zarja pozlatila nebo, sva začela z očesom; ognjene iskre so se prikazale v krošnjah hrastov na grebenu griča, vsule so se v zmagoslavno luč in prebudile rtič polotoka, pozlatile stari zvonik, porušeno zidovje samostana, vztrepetale so na pročeljih hiš, zablestele v oknih, se raz-

letele v iskreče se plamenčke po valovitem modrem zalivu. Jurček je še v spalni srajci stoječ na stolu kot začaran opazoval prizor.

In jaz sem govorila na rahlo, da ne bi motila njegovega sladkega zavzetja.

„Veliko čudovitih stvari je na svetu! Vsako jutro jih prebudi luč. Dotakne se vseh stvari. Povrne jim njihovo obliko, barvo, svetlobo in ti vidiš bližnje in daljne stvari in kar se je zelo, da ponoči ne obstoja in je zakrivala tema. Zdaj, ko je luč, smo mirni, stvari so nam prijazne, radi bi jih pozdravili tako so lepe in blesteče. Dober dan, zelene pinije na otoku; dober dan, kapucinski valovi, dober dan, nebo in morje in plavajoče svetle alge in bela pena valov, dober dan! In čutimo z radostjo, da stvari vstopajo v nas. Ono blestenje morja čutim v sebi kot trepetajoče veselje, ki živi, in ona obširnost neba odpira v meni veliko, veliko pot, ki se pne navzgor v božje kraljestvo. Vse stvari me spomnijo na otroke, ki se prebujajo med svojimi stenami in tem otrokom bi rada rekla kar rečem mojim: Dober dan, otročiči, prišla je luč, odprite oči, pustite, naj vstopi luč v vaša srca, pozdravite svet in življenje in zahvalite Boga za te oči, ki vam dajo to veselje, da spoznavate luč. Oči, Jurček so najdragocenejši del našega telesa.“

Govorila sva o očeh zelo preprosto, mehko steklo, ki ga ljudje ne znajo narediti, majhna popolna leča, temnica, da zbere luč, spodaj na dnu platna, na katerem se tvorijo podobe, en živec in možgani. Seveda znajo učenj možje razložiti mnogo zapletenih podrobnosti o teh stvareh, ki jih pripovedujem jaz, zelo preprosto, da me lahko razume otrok, in če oko zboli, ga znajo učeni možje tudi pozdraviti, toda če je oko zgubljeno, ga učeni možje ne znajo

znova narediti. Vojnemu pohablencu Ivanu so vložili stekleno oko, zdi se tako kot drugo, ima isto barvo, zdi se, da je pravo, pa ne vidi, je mrtvo oko, je oko, ki so ga naredili ljudje, ne Bog. Luč ga doseže in se tam ustavi, zadaj v možganih se tema ne razsvetli. Blesk morja ne more vstopiti po tem očesu in ne more prebuditi veselja v srcu. Ivan se ne razburja, ker ima drugo oko, ki ga je napravil Bog in to mu zadostuje. Toda slepec, ki prihaja ob sobotah v hišo, je izgubil obe, hodi vedno v temi, tipa po zemlji s palico in gre za svojim psom. Vendar je nekoč videl, ve, kaj je luč, zdaj se je spominja in jo vidi v sebi. Glavo drži vedno pokoncn, ker ve, da prihaja luč z neba in morda mu to pomaga, da se spominja. Star je, gotovo misli, da ne manjka mnogo, da umrje in se vrne k Luči, morda je zato vedno vesel. Toda kako hudo je za nas, če mislimo, da bi mogle tudi naše oči umreti kakor nje-gove. Če se zavemo, da smo jih imeli, ko jih nimamo več! Razumeš to? Mnogi ne vedo, da imajo oči, ta tako ču-doviti dar; niso pozorni nanj, ga ne znajo ceniti, se ne znajo z njim okoristiti. Izgubljajo čas. Gotovo, čas se izgublja, kadar kdo ne zna s svojimi očmi zbirati lepih stvari, ki so na svetu: tako se izgubi oblak, se izgubi svetlikanje, se izgubi let metulja v soncu, stvari, ki bi jih morali nabrati in nositi v duši. Potem se duše v senci povrne k lepim in čudovitim stvarim, ki so na svetu, razume, da je v njih neka misel in neka moč, ki nista od ljudi, čuti mogočnost božjo in postane lepša, svetla. In glej, kako neverjetna stvar, tedaj se vidi duša skozi

zrcalo oči, kot luč, ki izhaja iz nas in ne od neba, čeprav je ista, le da je postala naša.

Kako veličastne stvari so to, moj sin! Stvari, ki jih tvoj otroški duh ne razume, stvari, ki ti od začudenja, odpirajo oči, pa te ganejo zaradi moje ganjenosti, ki te ganejo po mojem glasu, ki vznemirjen trepeta in te spravlja v novo razpoloženje.

Sin moj! Ne bom mogla preprečiti, da bi hodil po cestah, koder hodijo vsi, da bi poslušal neotesane besede, da ne bi naletel na razuzdana namigavanja, ne bom mogla preprečiti, da se ne bi srečal z zlom, ki se preliva po svetu, če tudi ti hodiš po potih sveta; toda vedno ti bom lahko ob zlu prižgala bakljo luči, priklicala v cvet lepoto, ti odprla nasprotno pot in te povabila, da primerjaš in izbiraš.

O, tedaj ne bom dvomila o tvoji izbiri!
(Se nadaljuje)

VAŽNO!

Prosimo vse naročnike, zlasti one v inozemstvu, da ne pošiljajo denarja v pisemski pošti, ker na ta način ne prispe v naše roke! Plačujte naročnino pri poverjenikih Duhovnega življenja v vaši deželi. Kdor pa želi poravnati direktno, pa naj nakaže denar potom banke ali pošte po čeku na naslov: Rev. Antonio Orehar, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires, Argentina. (Ne naslavlajte čekov na Duhovno življenje ali Vida Espiritual).

Editor responsable: Pbro. Antonio Orehar, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires
Registro de la Propiedad Intelectual No. 574.991

Tiska tiskarna Vilko, Estados Unidos 425, Buenos Aires, Argentina

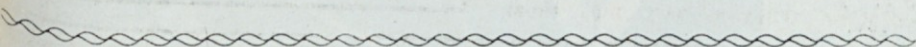
Zetev, ki je poleg košnje
doma glavno julijsko
opravilo, ima svojo lepo-
to tudi v lepih narodnih
žetvenih pesmih. — Na
Murskem polju pojo tole
Marijino:

*Marija šla po sred polja,
pšeničnih klasov brat je šla.
„O blagor vam žanjicam vsem,
za vami brati klasje smem!“*

*Marija klasje zbirala,
nič se ni ozirala.
Nevihta strašna pridrvi,
„orje mi!“ polje zaječi.*

*Marija roko vzdignilo,
nevihta se razšvignila.
Oj trikrat blagor ti, polje,
kjer dobri žanjejo ljudje!*

POVERJENIKI

Argentina:
Dušnopastirska
pisarna,
R. Falcón 4158,
Buenos Aires

Brazillja:
Marija Mestnik,
C. Postal 7058
Sao Paulo,
Brasil

U.S.A.:
„Familla“,
3116 Glass Ave.
Cleveland, Ohio

Kanada:
Ivan Marn,
83 Victor Ave.,
Toronto,
Ontario

Trst:
Marijina družba
Via Risorta 3,
Trieste, Italia

Italija:
Zora Piščanc,
Riva
Plazzutta 18,
Gorizia

Avstrija:
Naročnino pošil-
ljajte Mohorjevi
družbi v Celovec

Celoletna naroč-
nina za Argen-
tino in države,
ki nanjo mejijo,
(razen Urugua-
ya) 230 pesov;

za Uruguay je
naročnina 300 \$

za U.S.A. in Ka-
nado 5 dolarjev;

za Avstrijo 95
šillingov;

za Italijo 2000
lir;

drugod
protivrednost
dolarja.

